

Neformální vzdělávání v praxi

Martina Spitzerová

Bakalářská práce
2009

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martina SPITZEROVÁ**
Studijní program: **B 7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**

Téma práce: **Neformální vzdělávání v praxi**

Zásady pro vypracování:

Studium literatury

Zpracování rešerší odborné literatury

Vypracování osnovy a struktury bakalářské práce

Příprava analytické části

Zpracování teoretických východisek a teoretické části bakalářské práce

Příprava empirické části bakalářské práce

Metodologie práce, přehled a popis metodik

Zpracování teoretické a praktické části bakalářské práce

Teoretická a praktická východiska, závěry a doporučení pro praxi

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

BOROŠ, J. Psychologie pro mladé. Praha: Mladá Fronta, 1986. ISBN 23-082-86.

FIDLER, J. EU Vše co bychom měli vědět. Havlíčkův Brod : Fragment, 2003. ISBN 80-7200-805-6

HELUS, Z. - HRABAL, V. ml.- KULIČ, V. - MAREŠ, J. Psychologie školní úspěšnosti žáků. Praha: SPN, 1979.

HOMOLA, M. Motivace lidského chování. Praha: SNP, 1972.

SOMR, Z. a kol. Strategie celoživotního učení ČR. Praha: NÚOV, 2006.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Leona Hozová

Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce:

18. února 2009

Termín odevzdání bakalářské práce:

15. května 2009

Ve Zlíně dne 18. února 2009

prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
děkan

L.S.

Mgr. Soňa Vávrová, Ph.D.
vedoucí katedry

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí;
- na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně
25.4.2009

.....
Martina Špitková

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací.

(1) Vysoká škola nevdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užíje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

Děkuji vedoucí práce Ing. Mgr. Leoně Hozové za odborné rady a cenné připomínky při zpracování této bakalářské práce.

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Zlín 25.4.2009

.....

ABSTRAKT

Bakalářská práce pojednává o neformálním vzdělávání v praxi.

Teoretická část vymezuje pojem celoživotního učení a vysvětluje systém Národní soustavy kvalifikací.

Praktická část popisuje proces vytváření vzdělávacího programu v oblasti dalšího vzdělávání. Praktická část obsahuje metodologickou a empirickou část.

Výsledkem práce je vzdělávací program dalšího vzdělávání Skladový manipulát. Jeho součástí je 11 modulů, z částí těchto modulů lze vytvořit dílčí kvalifikaci Manipulace se zbožím a materiálem (kód 66-005-H) z Národní soustavy kvalifikací.

Při práci s respondenty bylo využito metody řízeného rozhovoru s malými skupinami vybraných osob a individuálních hloubkových rozhovorů na stanovené téma.

Klíčová slova: celoživotní učení, formální vzdělávání, neformální vzdělávání, informální učení, kompetence, kvalifikace, dílčí kvalifikace, úplná kvalifikace, kvalifikační standard, hodnotící standard, autorizace

ABSTRACT

Bachelor thesis deals with non-formal learning in practice. The theoretical part defines the concept of lifelong learning and explains the National System of Qualifications.

The practical part describes the process of creating a training program in the field of adult education. The practical part includes methodological and empirical part.

The result is a work training program of continuing education Storage handler. It consists of 11 modules; parts of these modules can create a sub-qualification Handling of goods and material (Code 66-005-H) of the National System of Qualifications.

When working with respondents, I used a method of controlled interview with small groups of selected individuals and individual depth interviews on the set topic.

Key words: lifelong learning, formal education, non-formal education, informal learning, competence, qualifications, sub-qualification, full qualification, qualification standards, evaluation standard, authorization

OBSAH

ÚVOD	12
I TEORETICKÁ ČÁST	14
1 CELOŽIVOTNÍ UČENÍ	15
1.1 VYMEZENÍ POJMU CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ.....	15
1.2 VÝVOJ KONCEPCE CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ.....	16
1.3 CELOŽIVOTNÍ UČENÍ PRO 21. STOLETÍ V DOKUMENTECH EU.....	19
1.4 DOKUMENTY V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ V ČR	20
2 NÁRODNÍ ÚSTAV ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ	21
2.1 SYSTÉMOVÉ PROJEKTY S PODPOROU EVROPSKÉHO SOCIÁLNÍHO FONDU.....	21
2.2 VAZBY NSK.....	25
3 MOŽNOSTI VYUŽITÍ ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ NA DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ČR	28
3.1 EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND	28
3.2 OPERAČNÍ PROGRAMY	28
II PRAKTICKÁ ČÁST	31
4 METODOLOGICKÁ ČÁST	32
4.1 CÍL VÝZKUMU	32
4.2 VÝZKUMNÁ STRATEGIE	32
4.3 VÝZKUMNÁ JEDNOTKA.....	33
4.4 VÝBĚR VÝZKUMNÉHO VZORKU, SBĚR DAT	33
5 EMPIRICKÁ ČÁST	34
5.1 PŘEMĚNA ŠKOLY NA STŘEDISKO CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ - STŘEDNÍ ŠKOLA OBCHODU A SLUŽEB VSETÍN	34
5.2 POVĚŘENÍ K AUTORIZACI.....	35
5.3 CÍLOVÉ SKUPINY PROJEKTU	36
5.4 CÍLE PROJEKTU	36
5.5 FORMY A METODY K DOSAŽENÍ CÍLŮ	37
5.6 METODIKA TVORBY VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU SKLADOVÝ MANIPULANT	39
5.6.1 Vytyčení klíčových kompetencí absolventa vzdělávacího programu	39
5.6.2 Přípravná etapa.....	43
5.6.3 Vlastní tvorba vzdělávacího programu Skladový manipulant	44
ZÁVĚR	69
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	70
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	72

SEZNAM OBRÁZKŮ	73
SEZNAM TABULEK.....	74
SEZNAM PŘÍLOH.....	75

ÚVOD

V současné době jsme svědky reformy školství v celé Evropě. Těmto změnám se nemůže vyhnout ani Česká republika, která, jestliže chce uspět, musí mít obyvatele, kteří obstojí na globálním, rychle se měnícím trhu práce.

Evropská unie se rozrůstá, na její „dveře klepou“ další státy. V řadě zemí dochází k restrukturalizaci průmyslu, tím se mění i požadavky na trhu práce. I z tohoto důvodu musí naše školství zareagovat a připravit kvalitní reformu. Proto také na všech školách vznikají pracovní týmy učitelů, které v rámci formálního vzdělávání připravují školní vzdělávací programy a chtějí se tak co nejvíce přiblížit požadavkům doby i regionů. V oblasti dalšího vzdělávání se připravuje Národní soustava kvalifikací, která umožní rychlý a efektivní přechod do jiných profesí.

Také Střední škola obchodu a služeb Vsetín řeší tyto problémy. Ve škole existuje tým velmi schopných pedagogů, který řadu let vybavuje učebny nejmodernější výpočetní a multi-mediální technikou. Již 10 let úzce spolupracujeme s Úřadem práce Vsetín. Výsledkem těchto aktivit je dobrá připravenost školy na získávání autorizací některých dílčích kvalifikací.

V minulých dvou letech jsem byla ve škole vedoucím týmu, který se zabýval tvorbou výukových programů v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů. Na školeních při této akci vystupovali i zkušení lektoři z Národního ústavu odborného vzdělávání. Při jejich přednáškách jsem si uvědomila aktuálnost tématu práce s Národní soustavou kvalifikací a možnosti škol při jejich využití. V současné době jsem ve vedení týmu, který se zapojil do Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Cílem mé práce je vytvoření vzdělávacího programu dalšího vzdělávání a získání maxima vědomostí a zkušeností při práci na projektech v oblasti neformálního vzdělávání a při získávání autorizací pro dílčí kvalifikace. Tyto zkušenosti pak chci aplikovat ve vzdělávacích programech na Střední škole obchodu a služeb Vsetín. Protože mám od vedení školy v této problematice plnou důvěru, chystám se v příštím období vytvořit tým, který bude pracovat na udělování autorizací konkrétních dílčích kvalifikací.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí. První, teoretická část, mapuje teoretické poznatky o celoživotním učení v České republice a v Evropské unii. Ve druhé, praktické čás-

ti, se zabývám příkladem vytvoření vzdělávacího programu Skladový manipulát, jehož součástí je dílčí kvalifikace – Manipulace se zbožím a materiálem (kód 66-005-H).

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CELOŽIVOTNÍ UČENÍ

1.1 Vymezení pojmu celoživotního učení

Celoživotní učení je zásadní koncepční změnou v pojetí vzdělávání. Jeho podstatou je, že všechny možnosti učení, ať už v tradičních vzdělávacích institucích v rámci vzdělávacího systému či mimo ně, jsou chápány jako jediný propojený celek. To dovoluje rozmanité a četné přechody mezi vzděláváním a zaměstnáním. Zároveň tento princip umožňuje získávat stejné kvalifikace a kompetence různými cestami a kdykoliv během života. Formální vzdělávací systém je základem pro pojetí celoživotního učení, tvoří však jen jednu jeho část. Každému člověku by mělo být umožněno vzdělávat se během celého života. To záleží na jeho možnostech, potřebách a zájmech. Celoživotní učení chápe veškeré učení jako nepřerušovaný proces od narození až do stáří. Kvalitní základní a všeobecné vzdělání pro všechny by mělo zajistit, že člověk bude mít k učení po celý život pozitivní postoj. Odborné vzdělávání by mělo vybavovat člověka dovednostmi a schopnostmi invenčně řešit novodobé problémy.¹

Celoživotní učení zahrnuje:

Formální vzdělávání probíhá zpravidla ve školách. Organizace vzdělávání ve školách je vymezena právními předpisy. Formální vzdělávání umožňuje v navazujících stupních vzdělání získat základní vzdělání, střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitní zkouškou, vyšší odborné vzdělání, vysokoškolské vzdělání. Absolvování stupně vzdělání je vždy potvrzeno vysvědčením, diplomem apod..²

Neformální vzdělávání je zaměřeno na získávání vědomostí, dovedností a kompetencí, které mohou jedinci zlepšit jeho společenské i pracovní uplatnění. Neformální vzdělávání je poskytováno v zařízeních firem, školských zařízeních a zařízeních dalších organizací.

¹ KOLEKTIV AUTORŮ. *Strategie celoživotního učení ČR*. Praha: TAURIS, 2008. s 8. ISBN 978-80-254-2218-2.

² KOLEKTIV AUTORŮ. *Strategie celoživotního učení ČR*. Praha: TAURIS, 2008. s. 9. ISBN 978-80-254-2218-2.

Poskytují se v nich např. volnočasové aktivity pro děti, mládež a dospělé, kurzy cizích jazyků, počítačové kurzy, rekvalifikační kurzy. Podmínkou pro realizaci tohoto druhu vzdělávání je účast odborného lektora, učitele či proškoleného vedoucího.³ V oblasti neformálního vzdělávání je další nezbytnou podmínkou k výkonu a vývoji osobnosti motivace.

Informální učení je proces získávání vědomostí, osvojování si dovedností a kompetencí z každodenních zkušeností a činností v zaměstnání, v rodině, ve volném čase. Zahrnuje také sebevzdělávání, kdy učící nemá často možnost ověřit si získané znalosti. Informální učení je neorganizované, a institucionálně nekoordinované.⁴

1.2 Vývoj koncepce celoživotního učení

Již J.A. Komenský požadoval, aby se člověk vzdělával po celý svůj život. V průběhu vývoje společnosti se měnila očekávání, která jedinec a společnost do celoživotního učení vkládali.

Současná strategie celoživotního učení má své základy v 90. letech minulého století. Rozvíjí se v jiném klimatu (životní prostředí, ekonomika, politika apod.) než tomu bylo v 70. letech. Tato strategie preferuje realističtější cíle v programech celoživotního učení, které jsou zaměřeny na rozvoj lidských zdrojů, zejména ve vztahu k potřebám fungování ekonomiky. Tato strategie klade důraz na problematiku odborného vzdělávání a přípravu k uplatnění v pracovním životě.⁵

Zásadní změnou oproti pojetí 70. let je hlavně to, že se klade menší důraz na význam školských institucí. Naopak se zdůrazňuje význam institucí mimo formální vzdělávací sousta-

³ KOLEKTIV AUTORŮ. *Strategie celoživotního učení ČR*. Praha: TAURIS, 2008. s. 9. ISBN 978-80-254-2218-2.

⁴ KOLEKTIV AUTORŮ. *Strategie celoživotního učení ČR*. Praha: TAURIS, 2008. s. 9. ISBN 978-80-254-2218-2.

⁵ KOLEKTIV AUTORŮ. *Strategie celoživotního učení ČR*. Praha: TAURIS, 2008. s. 11. ISBN 978-80-254-2218-2.

vu, tedy zdůrazňuje se význam neformálního a informálního vzdělávání v různých prostředích. Ani význam státu není již tak důležitý. Základem je partnerství v občanské společnosti. Odpovědnost se dělí na stát, zaměstnavatele, obce, apod. Místo dalšího vzdělávání financovaného z veřejných zdrojů a střídání vzdělávání a práce se dává přednost např. učení na pracovišti a pracovnímu začlenění během učení.⁶

Další podstatnou změnou oproti pojetí 70. let je snaha, aby pokud možno všichni jedinci zůstali ve škole nejméně do věku 17-18 let. Vytvoření této základny celoživotního učení je jedním ze základů strategie rozvoje celoživotního učení pro všechny.⁷ Pojetí celoživotního učení 90. let je prezentováno v několika materiálech mezinárodních organizací.

Pojetí prezentované Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) je charakterizováno:

„Všechny možnosti vzdělávání ve formálním (školském) i neformálním (mimoškolském) sektoru jsou chápány jako jeden propojený systém, který má umožňovat získání kvalifikace různými cestami a kdykoli během života. Základní strategií pro vybudování takového koherentního systému je posílení a upevnění jeho základny (jejíž nedílnou součástí je systém počátečního vzdělávání), aby bylo umožněno vytvořit pevný a kvalitní vzdělanostní základ pro celoživotní učení všech občanů. Celoživotní učení se neomezuje jen na lineární průchod vzdělávacím systémem, ale klade se důraz na rozvoj vzájemných vazeb mezi učením a prací. Znamená to především zajištění pružnějších a plynulejších vazeb mezi vzděláváním a zaměstnáním. Organizace vzdělávání by měla získat charakter různých kombinací vzdělávání v podnicích nebo ve školách a zaměstnání. Rozvoj celoživotního vzdělávání se vztahuje k mnoha nositelům. Odpovědnost na centrální úrovni proto má nést vláda ve spolupráci se sociálními partnery. Ministerstvo školství (v některých zemích výchovy, resp.

⁶ KOLEKTIV AUTORŮ. *Strategie celoživotního učení ČR*. Praha: TAURIS, 2008. s. 11. ISBN 978-80-254-2218-2.

⁷ KOLEKTIV AUTORŮ. *Strategie celoživotního učení ČR*. Praha: TAURIS, 2008. s. 11. ISBN 978-80-254-2218-2.

vzdělávání) má mít významnou úlohu v koordinaci těchto partnerů tak, aby byla zajištěna relevance, provázanost a efektivnost vzdělávací politiky.“⁸

Pojetí Evropské komise zdůrazňuje rozvíjení schopností jednotlivců účastnit se ekonomického života. Toto pojetí zdůrazňuje :

„Podporu získávání nových dovedností, včetně nového způsobu společenského uznávání odborných a profesních dovedností.

Sbližování škol s podnikatelským sektorem, včetně podpory rozvoje učňovského školství ve všech formách.

Boj proti sociálnímu vylučování, tzn. nabídnutí tzv. druhé šance.

Podporu zběhlosti ve třech jazycích společenství, což bude důležité pro zaměstnatelnost v rámci jednotného evropského trhu.

Posuzování hmotných investic a investic do vzdělávání na stejném základě.“⁹

Pojem zaměstnatelnost definujeme jako připravenost k práci a kompetenci fungovat v pracovním prostředí, která je vázána na všeobecné dovednosti, komunikační dovednosti, počítání, týmovou práci a kompetence v informační a komunikační technologii. Změna profese přestane být problémem, pokud budou vědomosti a dovednosti získané výcvikem použitelné i mimo povolání, v němž byly školeny.¹⁰

Současné pojetí celoživotního učení směřuje k učící se společnosti, ke spolupráci a spoluodpovědnosti mnoha partnerů v otázkách vzdělávací politiky a boje proti dlouhodobé nezaměstnanosti. K tomu slouží tyto nástroje: zvyšování kvalifikace, výcvik k doplnění kvali-

⁸ KOLEKTIV AUTORŮ. *Strategie celoživotního učení ČR*. Praha: TAURIS, 2008. s. 11-12. ISBN 978-80-254-2218-2.

⁹ KOLEKTIV AUTORŮ. *Strategie celoživotního učení ČR*. Praha: TAURIS, 2008. s. 12. ISBN 978-80-254-2218-2.

¹⁰ KOLEKTIV AUTORŮ. *Úloha národních systémů kvalifikací v prosazování celoživotního učení*, výtah z mezinárodní syntetické zprávy OECD. 1. vyd. Praha: NÚOV, září 2005, s. 19.

fikace a rekvalifikace dlouhodobě nezaměstnaných, částečně jejich výcvik pro používání špičkové technologie, podpora firmám vytvářející pracovní místa pro dlouhodobě nezaměstnané, speciální programy tvorby pracovních míst, preventivní zvyšování kvality výuky a výcviku mládeže.¹¹

1.3 Celoživotní učení pro 21. století v dokumentech EU

Z komplexního pojetí celoživotního učení, které je ve strategických dokumentech EU vychází i strategie celoživotního učení ČR.

Lisabonský proces 2000 – schválení tzv. Lisabonské strategie transformace Evropy na nejdynamičtější ekonomiku světa. Celoživotní učení má v této strategii klíčovou roli.

Kodaňský proces 2002 – tzv. Kodaňská deklarace. Deklarace se týká strategie pro zlepšení výkonnosti, kvality a atraktivnosti odborného vzdělávání. Prioritami jsou: podpora uznávání kompetencí a kvalifikací, společné principy pro uznávání neformálního a informálního vzdělávání.

Boloňský proces 1999 - základním dokumentem je Boloňská deklarace. Boloňský proces je zaměřený na vytvoření evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání, jehož cílem je zlepšení zaměstnatelnosti a mobility občanů a zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti evropského vysokoškolského vzdělávání.

Evropský parlament v červnu 2002 vydal dokument Rezoluce o celoživotním učení a v roce 2003 zaslala Evropská komise členským státům dotazník, jehož cílem byla příprava zprávy o pokroku v přípravě komplexních strategií celoživotního učení. Výsledky byly shrnuty v materiálu:

Implementing lifelong learning strategies in Europe: Progress report on the follow-up to the Council resolution of 2002 on lifelong. V materiálu je uvedena typologie koncepcí celoživotního učení tak, jak se uplatňují v členských státech:

¹¹ MAREŠ, P. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002. s.124. ISBN 80-86429-08-3.

- a) vysoce rozvinutá kultura celoživotního učení „od kolébky do zralého věku“
- b) přístup orientovaný na zaměstnatelnost
- c) moderní přístup k celoživotnímu učení, podporován především veřejnými iniciativami, ale také sociálními partnery
- d) přístup orientovaný na sociální inkluzi

Maastrichtské komuniké 2004 – státy se zavázaly k rozšiřování evropské spolupráce v oblasti odborného vzdělávání.

1.4 Dokumenty v oblasti vzdělávání v ČR

Národní program rozvoje vzdělávání v České republice – Bílá kniha. MŠMT, 2001.

Dokument se zabývá rozvojem vzdělávací soustavy. Důraz se klade na celoživotní učení. Celoživotní učení neznamena jenom rozšíření vzdělávacího systému o další sektor vzdělávání. Všechny možnosti učení jsou chápány jako jediný celek. Zásadní strategickou linií je „Vzdělávání pro každého po celý život“.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v České republice. MŠMT, 2005.

Dlouhodobý záměr se zabývá otázkami dalšího vzdělávání, klade důraz hlavně na podporu tvorby Národní soustavy kvalifikací a zákon o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

Národní strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj (2007).

Tento dokument vytyčuje strategické linie pro realizaci principů udržitelného rozvoje v rámci vzdělávací soustavy ČR i v rámci celoživotního učení. Strategie udává východiska pro tvorbu vzdělávacích programů, pro tvorbu témat dotačních politik

2 NÁRODNÍ ÚSTAV ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Národní ústav odborného vzdělávání (NÚOV) směřuje veškerou svou činnost k rozvoji odborného vzdělávání v České republice. Je řízen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. NÚOV spolu s MŠMT zpracovávají koncepce pro rozvoj odborného vzdělávání.

2.1 Systémové projekty s podporou Evropského sociálního fondu

Národní ústav odborného vzdělávání se podílel na řešení šesti systémových projektů financovaných Evropskou unií a státním rozpočtem ČR. Tyto projekty přispěly k modernizaci celého systému odborného vzdělávání, včetně kariérového poradenství ve školách a nového uznávání kvalifikací. Přispívá na ně Evropský sociální fond, jehož hlavním posláním je snižování nezaměstnanosti a podpora rozvoje lidských zdrojů. Jde o tyto projekty:

PaK – Partnerství a Kvalita – Rozvoj partnerství škol a podniků

Kvalita 1 – Nová závěrečná zkouška pro tříleté obory s výučním listem

Pilot S – Tvorba a ověřování školních vzdělávacích programů ve vybraných SOŠ a SOU

VIP – Kariéra: Vzdělávání – Informace – Poradenství

UNIV – Uznávání výsledků neformálního a informálního vzdělávání

NSK – Národní soustava kvalifikací

Projekty UNIV a NSK jsou zaměřeny na uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení.

Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení v sítích škol poskytujících vzdělávací služby pro dospělé (UNIV)

V ČR je počet obyvatel zapojených do dalšího vzdělávání nízký. Doposud nebylo další vzdělávání systematicky rozvíjeno. Také nabídka dalšího vzdělávání je často klientům v ČR místně vzdálená.

Projekt UNIV usiloval o to, aby se střední a vyšší odborné školy zapojily ve větší míře do poskytování dalšího vzdělávání. Odborné sítě škol se postupně stávají místem ověřování tzv. procesu uznávání výsledků předchozího učení, tedy znalostí, dovedností a kompetencí, které jedinec získá nebo získal např. v různých kurzech, samostudiem, zájmovou činností

(neformální vzdělávání) či při výkonu pracovní činnosti (informální učení). Pro potřeby uznávání se postupně tvoří hodnotící standardy a na jejich základě již jsou výsledky předchozího učení ověřovány.

Výsledkem projektu byly připraveny nové programy dalšího vzdělávání. Novými poskytovateli dalšího vzdělávání se postupně stávají další střední a vyšší odborné školy. Postupně se rozšiřují možnosti uznávání výsledků předchozího učení. Pro všechny uvedené činnosti je nezbytné připravit pedagogické pracovníky škol.

Národní soustava kvalifikací (NSK)

„Kvalifikace je dosaženo, když národní nebo mezinárodní organizace uzná, že si jedinec osvojil vědomosti a dovednosti dle specifických standardů. Standard učení se potvrzuje prostřednictvím procesu hodnocení nebo úspěšným ukončením studijního kurzu. Učení a hodnocení pro kvalifikaci může proběhnout prostřednictvím studijního programu nebo praxe na pracovišti. Kvalifikace znamená oficiální uznání hodnoty na trhu práce a v dalším vzdělávání a výcviku. Kvalifikace může být zákonným oprávněním k provozování živnosti.“¹²

Systémový projekt "Rozvoj Národní soustavy kvalifikací podporující propojení počátečního a dalšího vzdělávání" navrhl a vytvořil NSK. Národní soustava kvalifikací přispívá podporou celoživotního učení k růstu kvalifikovaných pracovníků, přispívá také k jejich uplatnitelnosti. Tato soustava kvalifikace (a to kvalifikace úplné a kvalifikace dílčí) vymezuje, člení je a popisuje vazby mezi nimi. Kvalifikace jsou popsány kvalifikačními standardy, z nichž jsou odvozeny hodnotící standardy. Těch se bude využívat k ověřování, zda dané kvalifikace bylo skutečně dosaženo. Se soustavou je možno se seznámit na internetu.

¹² KOLEKTIV AUTORŮ. *Úloha národních systémů kvalifikací v prosazování celoživotního učení, výtah z mezinárodní syntetické zprávy OECD*. Praha: NÚOV, 2005. s. 7.

Příklad:

Jana je vyučená krejčí. Po dvou letech je propuštěna z oděvní firmy. Je přijata do obchodu své přítelkyně. Tady se naučila práci na pokladně. Po nějaké době se přestěhovala do jiného města, kde nebyly žádné oděvní firmy, zato řada supermarketů. Aby byla do těchto obchodů přijata a měla odpovídající mzdu, potřebovala by získat kvalifikační doklad pro práci na pokladně.

Jana má problém. Skutečnost, že umí vykonávat určitou práci jí nestačí pro získání zaměstnání, protože o tom nemá žádný oficiální doklad.

Je stále častější, že člověk pracuje v jiném oboru, než který vystudoval nebo v němž se vyučil. Mnohdy tuto novou práci i mnohem více ovládá. Jenže změní-li pak zaměstnavatele, zůstává mu jako doklad o kvalifikaci zase jen původní vysvědčení, diplom či výuční list. Je proto nutné vytvořit takovou soustavu kvalifikací, která umožní, aby lidem mohly být uznávány jejich skutečné dovednosti (kompetence - způsobilosti), bez ohledu na to, zda se to naučili ve škole, v kurzu, v praxi nebo samostudiem.

V Evropské unii se tvoří Evropský rámec kvalifikací. Ten definuje kvalifikační úrovně, pomocí nichž bude možné národní kvalifikace srovnávat. NSK rozhodně nenahrazuje stávající vzdělávací systém ani nevytváří nové vzdělávací struktury. Jen se snaží o jejich provázání, zastřešení, zprůhlednění, o vzájemnou srovnatelnost. A především se snaží umožnit občanům uznání jejich skutečných, v praxi použitelných dovedností.

Národní soustava kvalifikací rozlišuje dva typy kvalifikací a dva typy standardů:

Úplná kvalifikace je způsobilost vykonávat určité povolání (prodavač, krejčí, zdravotní sestra, apod.), člověk ji získá ve škole nebo v učilišti absolvováním určitého oboru vzdělávání.

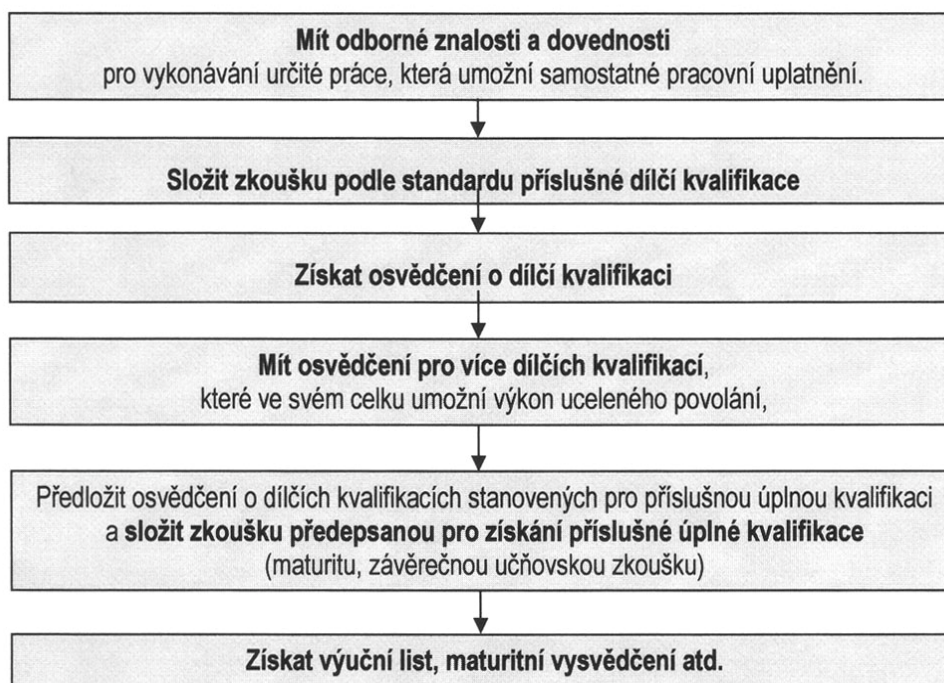
Dílčí kvalifikace je způsobilost vykonávat pouze část určitého povolání, tj. určitou pracovní činnost nebo několik pracovních činností, které ale ve svém celku dávají možnost pracovního uplatnění (Manipulace se zbožím a materiálem - kód 66-005-H).

Kvalifikační standard je soubor kompetencí nutných pro výkon příslušných pracovních činností.

Hodnotící standard je soubor kritérií, postupů a podmínek pro ověřování stanovených kompetencí.¹³

Obrázek č. 1

Podmínky k získání úplné kvalifikace vypadají následovně:

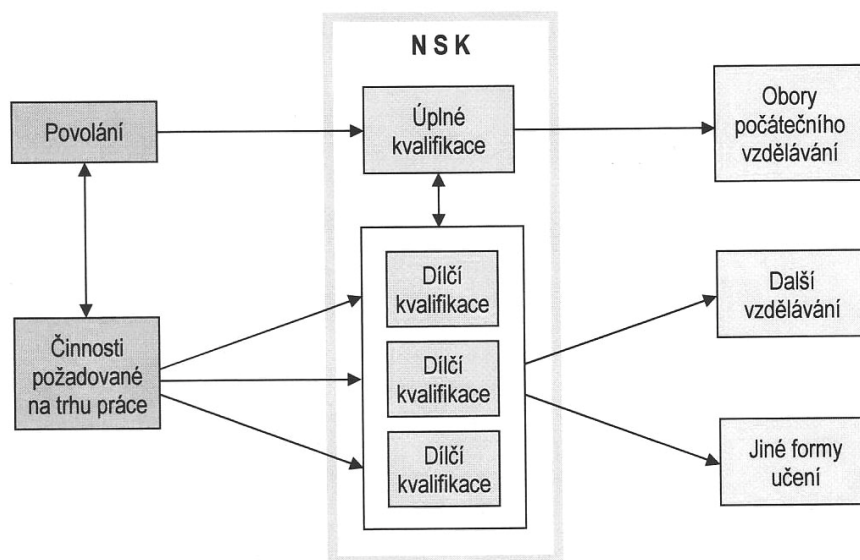
Zdroj: Rozvoj národní soustavy podporující propojení počátečního a dalšího vzdělávání.

¹³ KOLEKTIV AUTORŮ. *Rozvoj národní soustavy kvalifikací*, studijní text. Praha: NÚOV, prosinec 2005. s. 8.

2.2 Vazby NSK

Obrázek č. 2

Schéma vazeb NSK:

Zdroj : Rozvoj národní soustavy podporující propojení počátečního a dalšího vzdělávání

Vazby NSK – oblast vzdělávání

Platí, že jestliže občan získá osvědčení o dílčích kvalifikacích, ze kterých lze poskládat kvalifikaci úplnou, může pak na příslušné škole složit zkoušku předepsanou pro tuto úplnou kvalifikaci. Škola, pokud se stane autorizovanou osobou, bude mít výlučné postavení při uznávání úplných kvalifikací, tedy kvalifikací spojených se získáním stupně vzdělání. Školy získávají příležitost stát se autorizovanými osobami, to tedy znamená, že mohou provádět ověřování dílčích a úplných kvalifikací.¹⁴

Získání autorizace je dobrou šancí pro střední školy, kterým v současnosti rychle ubývá žáků. Mohou tedy rozšířit svou působnost i na dospělé a nabízet jim nejen vzdělávací kur-

¹⁴ KOLEKTIV AUTORŮ. *Rozvoj národní soustavy kvalifikací*, studijní text. Praha: NÚOV, září 2006. s. 4.

zy, ale také možnost přezkoušení z toho, co se naučili mimo školu a možnost získání celostátně platného certifikátu.

Schválené kvalifikace a jejich standardy jsou zveřejněné na adrese www.narodni-kvalifikace.cz. V jejich hodnotících standardech jsou uvedeny mj. i požadavky kladené na autorizované osoby. Další podrobnosti uvádí přímo Zákon 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, který je zveřejněn na stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy www.msmt.cz. Na téže adrese jsou ke stažení i formuláře s žádostí o autorizaci a konkretizace míst, kam se žádost podává.

Předpoklady pro to, aby se škola (právní osoba) stala autorizovanou osobou:

1. Žádost školy odpovídajícímu ministerstvu o udělení autorizace – příloha I.
2. Čestné prohlášení statutárního orgánu o autorizovaných zástupcích – příloha II.
3. Čestné prohlášení autorizovaného zástupce – příloha III.

Autorizace udělují ministerstva, do jejichž působnosti příslušné profesní oblasti patří – tzv. autorizující orgány.

Další možností využití NSK školami je začleňování standardů některých dílčích kvalifikací do školních vzdělávacích programů. Absolventi tak získají kromě např. výučního listu ještě celostátně platné osvědčení o dílčí kvalifikaci, která je další specializací absolvovaného oboru a která může přispět k lepší uplatnitelnosti na trhu práce.

Vazby NSK – oblast práce, sociální partnerství

Změny v naší společnosti se velmi rychle promítají do nových potřeb zaměstnavatelů, mění se struktura trhu práce, odborné i ekonomicko-politické požadavky v oblasti rozvoje lidských zdrojů. Zaměstnavatelé se stávají důležitým sociálním partnerem v oblasti neformálního vzdělávání.

Sociální partnerství ve vzdělávání bylo dříve založeno zejména na partnerství mezi vládními institucemi a dalšími vzdělávacími institucemi. V posledních deseti letech dochází k zásadním změnám v chápání pojetí sociálního partnerství ve vzdělávání.

Sociální partnerství v současnosti chápeme jako partnerství mezi vládními institucemi a jakýmkoliv dalšími institucemi, které jsou schopny nabídnout vzdělávání mimo školní

vzdělávací programy a těmi, kteří neměli přístup k běžnému způsobu vzdělání nebo si ho chtějí doplnit.

„Začlenění sociálních partnerů do odborného vzdělávání je založeno na dobrovolnosti a iniciativě zúčastněných stran. Neexistuje právní úprava pro jejich začlenění a vymezení jejich role. Stanoviska sociálních partnerů mají jen konzultativní povahu.“¹⁵

¹⁵ KOLEKTIV AUTORŮ. *Odborné vzdělávání v České republice*, přehledová zpráva [on line]. Listopad 2004 [cit. 12.3.2009]. Dostupné z WWW: http://www.refernet.cz/dokumenty/to_cesky.pdf

3 MOŽNOSTI VYUŽITÍ ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ NA DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ČR

3.1 Evropský sociální fond

Obrázek č. 3

FONDY EU		
RODINA FONDŮ	PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2004-2006	PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2007-2013
Strukturální fondy	Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)	Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)
	Evropský sociální fond (ESF)	Evropský sociální fond (ESF)
	Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF)	✘
	Finanční nástroj pro řízení rybolovu (FIFG)	✘

Zdroj: Abeceda fondů Evropské unie 2007-20013

Evropský sociální fond (ESF) podporuje aktivity v oblastech zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů např. rekvalifikace. Cílů dosahuje pomocí sociálních programů členských států EU především dlouhodobých programů jako je aktivní podpora zaměstnanosti nebo znovu začleňování dlouhodobě nezaměstnaných.. Pomáhá rizikovým skupinám obyvatel, podporuje rovné příležitosti na trhu práce.¹⁶

3.2 Operační programy

Operační program (OP) je základním strategickým dokumentem finanční a technické podpory pro konkrétní tématickou oblast, nebo konkrétní region soudržnosti, který zpracovávají členské země EU. V OP jsou podrobně popsány cíle a priority, které chce členská země v dané oblasti dosáhnout v aktuálním období. V OP najdeme popis typových aktivit, na které je možné čerpat prostředky ze Strukturálních fondů EU. Nechybí také uvedení

¹⁶ KOLEKTIV AUTORŮ. *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*, studijní text. Praha: Naviga 4, s.r.o., květen 2007. s. 4.

výčtu těch, kteří mohou o finanční prostředky zažádat. Členské země EU mohou využívat zdroje evropských fondů pouze na základě vypracovaných a schválených OP, které se vždy nově připravují pro každé programovací období. Při čerpání finanční podpory fondů EU je odpovědnost za řízení a správné využívání těchto peněz přesunuta na členský stát.¹⁷

Příklady OP v oblasti vzdělávání:

V programovacím období 2004-2006 umožňoval **Operační program Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ)** realizaci programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školství. Globálním cílem operačního programu Rozvoj lidských zdrojů bylo dosažení vysoké a stabilní úrovně zaměstnanosti založené na kvalifikované pracovní síle, integraci sociálně vyloučených skupin obyvatelstva a konkurenceschopnosti podniků při respektování principů udržitelného zdroje. Jednou z cest, jak dosáhnout těchto cílů, je účelné využití finanční pomoci, kterou členskými zeměmi nabízí EU. Operační program Rozvoj lidských zdrojů vymezoval celkem 4 priority, které svým rozsahem pokrývají následující oblasti :

- aktivní politiku zaměstnanosti
- integraci specifických skupin ohrožených sociální exkluzí (sociálním vyloučením)
- rovnost příležitosti pro muže a ženy na trhu práce
- rozvoj celoživotního učení a zvýšení adaptability zaměstnanců na změny ekonomických a technologických podmínek.¹⁸

¹⁷ KOLEKTIV AUTORŮ. *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*, studijní text. Praha: Naviga 4, s.r.o., květen 2007. s. 8.

¹⁸ MPSV ČR. *Evropský sociální fond ČR*. [on line]. 2008 [cit. 10.4.2009]. Dostupné z World Wide Web: <http://www.esfcr.cz/evropsky-socialni-fond-v-cr>

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost na období 2007-2013 (OP VK) se zaměřuje na podporu v oblastech, které přispějí k rozvoji potenciálu populace ČR, a na utváření vhodných podmínek pro vzdělávání a učení. OP VK určuje zaměření a intenzitu intervencí v oblasti rozvoje lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání ve všech jeho formách. Důraz se klade na strategii celoživotního učení a utváření vhodného klimatu pro výzkumné a inovační aktivity a spolupráci mezi vzdělávacími institucemi, výzkumnou a výrobní sférou.¹⁹

¹⁹ KOLEKTIV AUTORŮ. *Strategie celoživotního učení ČR*. Praha: TAURIS, 2008. s. 78. ISBN 978-80-254-2218-2.

PRAKTICKÁ ČÁST

4 METODOLOGICKÁ ČÁST

4.1 Cíl výzkumu

Cílem výzkumu je získat maximum vědomostí a zkušeností při práci na vzdělávacích projektech v oblasti neformálního vzdělávání a při získávání autorizací pro dílčí kvalifikace na střední škole. V empirické části, kde se zabývám problematikou neformálního vzdělávání na Střední škole obchodu a služeb Vsetín, využívám znalostí, které jsem získala studiem citované literatury, o kterou se opírá teoretická část, a znalostí získaných absolvováním cyklu školení s tématy: Další vzdělávání, Komunikační dovednosti, Andragogická komunikace, Tvorba a realizace vzdělávacích programů na středních školách, Metodika tvorby vzdělávacího programu dalšího vzdělávání, Systém sociálního partnerství, Evaluace ve vzdělávání dospělých.

4.2 Výzkumná strategie

Při kvalitativní výzkumné strategii mě zajímaly subjektivní názory všech zúčastněných respondentů. Při tomto výzkumu je nutno se zabývat popisem procesů celoživotního učení a propojením formálního a neformálního vzdělávání, interpretací a verifikací předpokladů v oblasti celoživotního učení a evaluací a inovací vzdělávacích programů na Střední škole obchodu a služeb Vsetín. Výsledkem výzkumné strategie je zjednodušená struktura postupů tvorby vzdělávacího programu. Je nutno: Zjistit vzdělávací potřeby a určení specifík osob, kterých se tyto potřeby týkají. Vytyčit programový cíl, což je konkrétně a kontrolovatelně pojmenovaný výstup z programu. Rozpracovat tento cíl do konzistentních dílčích realizačních cílů. Určit vhodné učivo, doplněné dalšími „nástroji“ vzdělavatele (metody, organizační formy, učební úlohy, pomůcky). Stanovit postupy pro ověření zda a jak bylo dosaženo stanovených cílů.²⁰

²⁰ PRÁŠILOVÁ, M. *Tvorba vzdělávacího programu*. Praha: Triton, 2006. s. 32. ISBN 80-7254-712-7.

4.3 Výzkumná jednotka

Na základě teoretické části práce jsem jako výzkumnou jednotku zvolila zájemce a uchazeče o zaměstnání, kteří si chtějí dalším vzděláváním v oblasti práce s výpočetní technikou ve skladu a dílčí kvalifikací - Manipulace se zbožím a materiálem, zvýšit nebo změnit kvalifikaci a tím zlepšit šanci na trhu práce.

Zjišťovala jsem, kdo a proč se má vzdělávat, jaké jsou jeho momentální znalosti, dovednosti, postoje, zkušenosti, co přesně má po absolvování programu umět.²¹

4.4 Výběr výzkumného vzorku, sběr dat

V kvalitativním výzkumu nejde o reprezentativnost vybraného souboru. Při výběru výzkumného vzorku jsem využila metodu řízeného rozhovoru s malými skupinami vybraných osob i individuálních hloubkových rozhovorů na stanovené téma. Moderovala jsem skupiny lidí z řad sociálních partnerů a školy, dále skupiny uchazečů o zaměstnání, kteří mají zájem o další vzdělávání. Při této činnosti vstupovali do vzájemných vztahů jednak jednotliví sociální partneři, jednak uchazeči o zaměstnání. Uchazeči o zaměstnání jsou příslušníky stejné sociální skupiny, jejich homogenita zaručuje podobné vnímání a tím optimalizuje jednání s touto skupinou. Sociální partneři při vzájemných rozhovorech zkušeně řešili problémy své profesní oblasti, zkušenosti si za přispění moderátora předávali. Výsledkem těchto rozhovorů byly vytvořené skupiny uchazečů o získání kvalifikace. Skupinové rozhovory trvají poměrně dlouho, v našem případě 1 – 1,5 hodiny. Zúčastňovalo se jich v případě sociálních partnerů 4-5 expertů, v případě uchazečů 10-13 osob. V případě individuálního rozhovoru je cílem odhalit velmi hluboce zakořeněné příčiny uchazečových problémů v oblasti zaměstnanosti. Při práci s uchazeči jsem využívala volné diskuse, sledovala jsem nejen jejich odpovědi, ale i reakce. Individuální rozhovor zpravidla trvá více jak 1 hodinu.

²¹ PRÁŠILOVÁ, M. *Tvorba vzdělávacího programu*. Praha: Triton, 2006. s.31. ISBN 80-7254-712-7.

5 EMPIRICKÁ ČÁST

5.1 Přeměna školy na středisko celoživotního učení - Střední škola obchodu a služeb Vsetín

Střední škola obchodu a služeb Vsetín je škola s dlouholetou tradicí. Odborné školství se ve Vsetíně vyvíjelo postupně. Začátek odborného školství na Vsetíně je možné zařadit do roku 1890 zřízením učňovské školy, která byla původně přiřčena škole měšťanské. Příčiněním ředitele Františka Růžičky byla v r.1928 pro tuto školu získána samostatná školní budova na Horním náměstí, kde je škola umístěna doposud. Na rychlém rozvoji školy je možno dokumentovat jak se vyvíjel i rozvoj průmyslu, obchodu a služeb ve městě. Vystřídaly se tu snad všechny odbornosti – zámečníci, soustružníci, nástrojaři, elektrikáři i odborné vyučování pro oddělení stavební, tesařské, pánských i dámských krejčí, pekařské, obchodní, holičské a sklářské. V současnosti studuje na škole v oborech vzdělávání prodavač, obchodník, ekonomika a podnikání, krejčí a nástavbové studium provoz obchodu zhruba 390 žáků. Zřizovatelem školy je Zlínský kraj. Škola se zaměřuje na vybudování a modernizaci učeben pro výpočetní techniku, učebny pro fiktivní firmu a cestovní ruch, učebny pro výuku jazyků, odborné učebny pro výuku praktického vyučování, logistické centrum s interaktivní tabulí. Škola navázala mezinárodní spolupráci a zapojila se do mezinárodních programů s partnerskou školou v Mödlingu – Vienna Business School.

Škola se již řadu let zapojuje do doplňkové činnosti v oblasti rekvalifikací. V minulých letech škola realizovala 42 rekvalifikačních kurzů. Tyto rekvalifikační kurzy byly motivační, odborné a zaměřené na inkluzi frekventantů do společnosti.

V rámci strategie celoživotního učení v ČR a záměrů Zlínského kraje jako zřizovatele, se škole podařilo zapojit do OP RLZ – „Tvorba a realizace vzdělávacích programů na SŠ Zlínského kraje v oblasti zemědělství, životního prostředí, obchodu, služeb, strojírenství, elektroniky a cestovního ruchu“. V rámci tohoto OP dva pracovní týmy naší školy vytvořily vzdělávací programy: Logistika v praxi, Moderní obchod – základní znalosti profese prodavač. V současné době škola připravuje dva projekty v rámci Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost: Multimediální výukové programy, Moderní učitel – výuka pomocí metody e-learning.

5.2 Pověření k autorizaci

Dalším důležitým úkolem školy je stát se autorizovanou osobou. V minulém kalendářním roce jsem byla pověřena vedením školy nastudovat metodické materiály a vytvořit podmínky pro realizaci ověřování prvních dílčích kvalifikací na naší škole a vytvořit program vzdělávání pro tuto realizaci.

Konkrétní aktivity k vytvoření vhodného prostředí na Střední škole obchodu a služeb pro zajištění realizace projektu:

- prozkoumat a zabezpečit kvalitu materiálně technického vybavení, kterým škola disponuje
- proškolit a připravit pedagogické pracovníky školy na zapojení do projektů
- na základě žádosti se stát autorizovanou osobou, autorizovaným zástupcem pro ověřování dílčích a úplných kvalifikací
- podílet se na projektech, kurzech, rekvalifikacích pro dosažení dílčích kvalifikací
- motivovat jak pedagogické pracovníky, tak konečné příjemce
- vytipovat vhodné sociální partnery

Vybrala jsem dílčí kvalifikaci Manipulace se zbožím a materiálem ((kód 66-005-H), z těchto důvodů:

V NSK se neustále tvoří nové kvalifikační a hodnotící standardy dílčích a úplných kvalifikací, naše škola čekala na vhodnou dílčí kvalifikaci, kterou bychom mohli uplatnit v rámci našeho zaměření a provázanosti.

Jsem učitelka praktického vyučování, vyučuji logistiku, jejíž součástí je práce na pokladnách a pokladních systémech, odbyt a sklady, skladové hospodářství. Na tyto uvedené činnosti mám osvědčení.

Všechna odborná pracoviště na škole jsou vybavena špičkovou technikou. Odborná učebna, kde vyučuji je vybavena PC s internetem, registračními pokladnami, scannery, interaktivní tabulí s dataprojektorem. Pracujeme zde v ekonomickém systému pro malé a střední firmy. Zařízení jsou „zesíťována“ a celá učebna je propojena s odbornou učebnou fiktivní firmy ve škole.

Připravenost sociálních partnerů na spolupráci je vykomunikována.

Vedení školy projektovou činností podporuje.

5.3 Cílové skupiny projektu

Struktura cílové skupiny:

1. Hlavní cílová skupina: /absolvuje vzdělávací program/

Tabulka č. 1

Klienti školy, kterým vedle získání úplné kvalifikace v oboru nabídneme získání dílčí kvalifikace z jiného oboru (získání dílčí kvalifikace nebude v rámci běžné výuky)
Klienti školy, kteří požádají o získání dílčí kvalifikace a budou vysláni sociálními partnery (Kaufland, Jednota, Hypernova, ÚP apod.)
Klienti, kteří si chtějí sami zvýšit kvalifikaci (senioři, ženy na mateřské dovolené, lidé exkludováni ze společnosti apod.)

2. Vedlejší cílová skupina: /bez absolvování vzdělávacího programu/

Tabulka č. 2

Klienti, kteří nebudou požadovat výuku k získání dílčí kvalifikace, kteří znalosti a dovednosti již mají, a kteří budou požadovat jen vyzkoušení k získání dané dílčí kvalifikace

5.4 Cíle projektu

Hlavní cíle projektu:

- nabídka získání dílčích kvalifikací z jiného oboru vzdělávání klientům školy, kteří získávají úplnou kvalifikaci v jiném oboru
- nabídka získání dílčích kvalifikací zaměstnancům, kteří byli vysláni sociálními partnery

- nabídka dílčí kvalifikace pro seniory, ženy na mateřské dovolené, exkludované apod.

Vedlejší cíl projektu:

- nabídka prozkoušení na základě kvalifikačních standardů dílčí kvalifikace bez absolvování vzdělávacích nabídek, po úspěšné zkoušce udělení dílčí kvalifikace.

5.5 Formy a metody k dosažení cílů

Vzdělávací programy

Vzdělávací program dalšího vzdělávání je pedagogickým projektem poskytovatele kurzu. Při přípravě vzdělávacích programů dalšího vzdělávání je kladen důraz na využití moduluvého systému. Jejich využití umožňuje jednotlivé programy vzájemně kombinovat, propojovat a vytvářet více možností při volbě vzdělávacích cest.²²

Rekvalifikace

Rekvalifikací se rozumí získání nové kvalifikace a zvýšení, rozšíření nebo prohloubení dosavadní kvalifikace, včetně jejího udržování nebo obnovování. Za rekvalifikaci se považuje i získání kvalifikace pro pracovní uplatnění fyzické osoby, která dosud žádnou kvalifikaci nezískala. Při určování obsahu a rozsahu rekvalifikace se vychází z dosavadní kvalifikace, zdravotního stavu, schopností a zkušeností fyzické osoby, která má být rekvalifikována formou získání nových teoretických znalostí a praktických dovedností v rámci dalšího profesního vzdělávání. Rekvalifikace se uskutečňuje na základě dohody mezi úřadem práce a uchazečem o zaměstnání nebo zájemcem o zaměstnání, vyžaduje-li to jejich uplatnění na trhu práce. Za účastníka rekvalifikace hradí úřad práce náklady rekvalifikace a může mu poskytnout příspěvek na úhradu prokázaných nutných nákladů spojených s rekvalifikací.

²² MARINKOVÁ, H. BYDŽOVSKÁ, J. *Metodika tvorby vzdělávacího programu dalšího vzdělávání*, studijní text. Praha: NÚOV, 2004. s. 3.

Rekvalifikaci zajišťuje úřad práce příslušný podle místa bydliště uchazeče o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání.²³

Provázanost spolupráce školy se sociálními partnery:

Tabulka č. 3

Vzdělávací zařízení	Sociální partner - požadující proškolení zaměstnanců na dílčí kvalifikaci	Sociální partner - provede financování
SŠ obchodu a služeb Vsetín	Jednota Vsetín	Úřad práce - rekvalifikace

Školení pedagogických pracovníků

Je potřeba věnovat velké úsilí především přípravě pedagogických pracovníků, pokusit se o změnu jejich myšlení. Je nutné naučit pedagogické pracovníky, aby nové nápady, názory a zajímavé informace přijali, naučili se je zpracovávat a vyhodnocovat, aby je reforma školství inspirovala ke změnám, k větší dynamičnosti, práci na sobě, kolezích, žácích, dětech a škole jako takové. Pedagog, který má zvládnuty klíčové kompetence: dovede poznávat osobnosti dětí, mládeže a dospělých, je schopen komunikovat s různými skupinami populace, a to i s jedinci s tělesným nebo duševním postižením, je připraven analyzovat různé standardní, ale i problémové výchovné situace a navrhnout postupy jejich řešení. Některé z těchto postupů je schopen i prakticky realizovat, je schopen vést skupiny lidí.

²³ Zpravodajský server hospodářských novin. *iHNed. cz.* [on line]. 2005 [cit. 10.4.2009]. Dostupné z World Wide Web: http://domaci.ihned.cz/c4-10014080-22474335-d00000_d-rekvalifikace-podle-zakona-o-zamestnanosti

Témata jednotlivých školení, která jsou nezbytná, přínosná a praktická pro tvorbu programů:

Tabulka č. 4

Reforma školství – formální, neformální a informální vzdělávání na středních školách
Národní ústav odborného vzdělávání, Národní soustava kvalifikací, Evropský sociální fond, operační programy
Komunikační dovednosti
Andragogická komunikace
Základy lektorských dovedností
Nové formy vzdělávání na středních školách – kurzy, rekvalifikace, získávání dílčích a úplných kvalifikací, autorizace
Tvorba a realizace vzdělávacích programů dalšího vzdělávání na středních školách
Systém sociálního partnerství
Evaluace ve vzdělávání dospělých
Možnosti škol v procesu celoživotního učení

5.6 Metodika tvorby vzdělávacího programu Skladový manipulát

5.6.1 Vytyčení klíčových kompetencí absolventa vzdělávacího programu

Při vytyčování kompetencí absolventa vzdělávacího programu je nutno dodržovat komplexnost výukových cílů, dále jejich konzistentnost, kontrolovatelnost a přiměřenost. V případě komplexnosti je třeba zdůraznit, že plánování změny v osobnosti klienta se ne-

může omezit jen na oblast kognitivní, ale musí se soustředit i na oblast psychomotorickou a na oblast afektivní.²⁴

Tabulka č. 5

Název modulu	Kód modulu
Základy Windows	WIN

Rozumí vrstvené architektuře výpočetního systému, zná základní sestavu počítače, komponenty k počítači a práci s nimi /tiskárny, myši, scannery apod./, umí vytvářet složky a ukládat do nich soubory, ovládá kopírování souborů a složek.

Tabulka č. 6

Název modulu	Kód modulu
Základy MS-Word	MSW

Ovládá základní psaní textu v MS-Word, ovládá editace textu, umí vytvořit základní tabulku, zvládá formátování objektů.

Tabulka č. 7

Název modulu	Kód modulu
Základy MS-Excel	MSE

Umí vytvořit základní tabulku, zná princip buňky v MS Excel, umí výpočty jednoduchých vzorců, dovede vytvořit jednoduchou tabulku včetně grafu, zná práci s listy, rozumí propojení programu MS-Excel s jinými programy.

²⁴ PRÁŠILOVÁ, M. *Tvorba vzdělávacího programu*. Praha: Triton, 2006. s.89. ISBN 80-7254-712-7.

Tabulka č. 8

Název modulu	Kód modulu
Komunikační dovednosti	KMD

Ovládá základní komunikační dovednosti /telefon, fax, Internet, E-mail, S-kype, ICQ apod./ je schopen vyhledat informace na internetu a použít je, umí pracovat s elektronickou poštou, ovládá základní komunikační dovednosti, orientuje se v normě ČSN 016910, zvládá pravidla písemného a verbálního projevu v obchodování, je schopen vyhledat informace na internetu a použít je, zná princip elektronické pošty, umí využít kancelářskou techniku.

Tabulka č. 9

Název modulu	Kód modulu
Práce na pokladně	PNP

Umí pracovat s pokladnou a pokladním systémem, umí řešit běžné činnosti spojené s obsluhou zákazníka na pokladně, dovede numerické, registrační operace na pokladně, dovede manipulovat s platební či kreditní kartou, dovede ukončit činnost na pokladně.

Tabulka č. 10

Název modulu	Kód modulu
Pokladní systémy	POS

Rozumí programu SW EURO, dovede ovládat základní nastavení programu, umí pokladnu jednoduše a rychle naprogramovat, dovede zpracovat uzávěrky, umí vytvořit grafické logo na účtenku.

Tabulka č. 11

Název modulu	Kód modulu
Odběr a převjímkka zboží	OPZ

Umí charakterizovat odběr a místo odběru, zná práci s doklady při odběru a převjímkce, zvládá zásady postupů při reklamaci.

Tabulka č. 12

Název modulu	Kód modulu
Ukládání, skladování zboží ve skladu	USS

Umí přijímat, skladovat a ošetřovat zboží dle sortimentu, zvládá kontrolu záruční doby skladování, orientuje se v dodržování předepsané doby skladování, dovede připravit zboží k výdeji na základě evidovaného požadavku, umí připravit zboží k expedici.

Tabulka č. 13

Název modulu	Kód modulu
Odbavování zásilek	ODZ

Zvládá dohled při nakládce a vykládce zboží, umí zajistit komplexní předávky a přejímky dopravních prostředků a manipulačních jednotek.

Tabulka č. 14

Název modulu	Kód modulu
Obsluha manipulační techniky	OMT

Ovládá přípravu manipulačního a technologického zařízení k provozu, rozumí používání manipulačního a technologického zařízení pro konkrétní činnosti, zná bezpečnostní předpisy při práci s manipulačním a technologickým zařízením, zvládá zabezpečení manipulačního a technologického zařízení po ukončení činnosti, rozumí údržbě manipulačních prostředků a ostatního skladového zařízení, kontroluje termíny revizí.

Tabulka č. 15

Název modulu	Kód modulu
Hygienicko-sanitační činnost a BOZP, PO	HSC

Má přehled o provádění hygienicko-sanitační činnosti ve skladovacích prostorech, o dodržování hygienických předpisů při manipulaci se zbožím a materiálem, zná zásady BOZP, PO.

5.6.2 Přípravná etapa

Provedení analýzy potřeb trhu práce

Z provedené analýzy potřebnosti a spolupráce se sociálními partnery vyplývá, že:

Firmy potřebují zajistit rychle pracovníky pouze s jednou nebo několika dílčími kvalifikacemi a často nevyžadují zaměstnance s úplnou kvalifikací nebo na trhu práce tito pracovníci nejsou.

Zaměstnanci firem, kteří zastávají nějakou odbornou pracovní pozici jsou často vyučeni v jiných oborech než pracují, ale práci zvládají velmi dobře.

Ve firmách se často mění struktura oborů a místo aby firma své pracovníky propouštěla a najímala jiné, může jim nabídnout získání dílčí kvalifikace v rekvalifikačních kurzech.

Provedení analýzy vlastních předpokladů školy

Škola má materiálně-technické vybavení na vysoké úrovni. Pedagogičtí pracovníci jsou plně kvalifikovaní a neustále se vzdělávají. Spolupráce se sociálními partnery je velmi dobrá – Úřad práce Vsetín a řada firem v oblasti obchodu a služeb. Ve škole je pedagogický pracovník, který je proškolený a pověřený vytvořením podkladů pro udělení autorizace.

Vytvoření profesního profilu

Na základě připravených analýz jsme se s vedením školy rozhodli o zaměření programu dalšího vzdělávání, který budu připravovat. Tento vzdělávací program Skladový manipulát je koncipován tak, že jeho součástí jsou moduly pro dílčí kvalifikaci Manipulace se zbožím a materiálem (kód 66-005-H), která je v Národní soustavě kvalifikací.

Absolvent v průběhu kurzu získá znalosti z oblasti práce v operačním systému Windows a v uživatelských programech MS-Word, MS-Excel. Dále získá dovednosti v obsluze osobního počítače a externích zařízení (skener, tiskárna, vyměnitelný disk, digitální váha, interaktivní tabule, zbožíové klávesnice), je schopen vyhledávat informace na internetu a používat je, umí využívat elektronické pošty. Zvládá základní komunikační dovednosti (telefon, fax, S-kype, ICQ). Ovládá práci na registračních pokladnách a pokladních systémech. Při práci s dokumenty získá znalosti z normy pro úpravu písemností zpracovaných textovými editory. Orientuje se v ekonomickém programu skladového hospodářství (zavádění skladů, práce se skladovými doklady, přenosy dat). Zvládá odběr a přejímku zboží,

materiálu na základě průvodních dokladů. Ovládá ukládání, skladování a ošetřování zboží a materiálu ve skladu. Orientuje se v odbavování kusových a vozových zásilek. Zvládá obsluhu manipulační techniky a technologických zařízení. Má přehled o provádění hygienicko – sanitační činnosti ve skladových prostorech a o dodržování hygienických předpisů při manipulaci se zbožím a materiálem.

5.6.3 Vlastní tvorba vzdělávacího programu Skladový manipulant

Obecný obsah vzdělávacího programu dalšího vzdělávání:

Identifikační údaje programu dalšího vzdělávání

1. Profil absolventa
2. Charakteristika vzdělávacího programu
3. Učební plán
4. Moduly vzdělávacího programu²⁵

Vzdělávací program je vytvořen z 11 modulů. Z nich 5 tvoří kvalifikační standard pro dílčí kvalifikaci Manipulace se zbožím a materiálem (kód 66-005-H).

Optimální trajektorie pro celý vzdělávací program Skladový manipulant je:

WIN+MSW+MSE, KMD, PNP+POS, OPZ+USS+ODZ, OMT, HSC

Optimální trajektorie pro dílčí kvalifikaci Manipulace se zbožím a materiálem

(kód 66-005-H):

OPZ+USS+ODZ, OMT, HSC

²⁵ MARINKOVÁ, H. BYDŽOVSKÁ, J. *Metodika tvorby vzdělávacího programu dalšího vzdělávání*, studijní text. Praha: NÚOV, 2004. s. 8.

Logo

Adresa vzdělávací organizace

Vzdělávací program

Skladový manipulát

Další vzdělávání

2009

SKLADOVÝ MANIPULANT

Autorský tým:

Vedoucí týmu	Martina Spitzerová
Člen týmu	
Člen týmu	

OBSAH:

Skladový manipulát.....	
OBSAH.....	
IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	
1. PROFIL ABSOLVENTA	
1.1 Výsledky vzdělávání.....	
1.2 Možnosti pracovního uplatnění absolventa	
2. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	
2.1 Pojetí a cíle vzdělávacího programu.....	
2.2 Charakteristika obsahu vzdělávacího programu	
2.3 Organizace výuky.....	
2.4 Metodické postupy.....	
2.5 Vstupní předpoklady.....	
2.6 Způsob zjištění zpětné vazby.....	
3. UČEBNÍ PLÁN.....	
4. MODULY VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	
Příloha č. 1: Sociální partneři.....	
Příloha č. 2: Dotazník pro zjištění zpětné vazby	

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název školy	SŠ obchodu a služeb Vsetín
Adresa školy	Horní náměstí 50, 755 01 Vsetín
Zřizovatel školy	Zlínský kraj
Typ právnické osoby	Příspěvková organizace
Název programu dalšího vzdělávání	Skladový manipulát
Typ programu dalšího vzdělávání	Rekvalifikační kurz
Podmínky zdravotní způsobilosti uchazeče	Dobrá zdravotní stav
Vstupní požadavky na uchazeče	Ukončené základní vzdělání
Forma studia	Kombinovaná
Řádná délka studia vzdělávacího programu	100 hodin
Způsob ukončení dalšího vzdělávání	Započtení absolvovaných modulů
Získaná kvalifikace	Dílčí kvalifikace
Certifikát	Osvědčení s celostátní platností o absolvování kurzu Osvědčení o získání dílčí kvalifikace

1. PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent v průběhu kurzu získá znalosti z oblasti práce v operačním systému Windows a v uživatelských programech MS-Word, MS-Excel. Dále získá dovednosti v obsluze osobního počítače a externích zařízení (skener, tiskárna, vyměnitelný disk, digitální váha, interaktivní tabule, zbožové klávesnice), je schopen vyhledávat informace na internetu a používat je, umí využívat elektronické pošty. Zvládá základní komunikační dovednosti (telefon, fax, S-kype, ICQ). Ovládá práci na registračních pokladnách a pokladních systémech. Při práci s dokumenty získá znalosti z normy pro úpravu písemností zpracovaných textovými editory. Orientuje se v ekonomickém programu skladového hospodářství (zavádění skladů, práce se skladovými doklady, přenosy dat). Zvládá odběr a příjemku zboží, materiálu na základě průvodních dokladů. Ovládá ukládání, skladování a ošetřování zboží a materiálu ve skladu. Orientuje se v odbavování kusových a vozových zásilek. Zvládá obsluhu manipulační techniky a technologických zařízení. Má přehled o provádění hygienicko – sanitační činnosti ve skladových prostorech a o dodržování hygienických předpisů při manipulaci se zbožím a materiálem.

1.1 Výsledky vzdělávání

Absolvent: rozumí vrstvené architekturu výpočetního systému, zná základní sestavu počítače, komponenty k počítači a práci s nimi /tiskárny myši, scanner apod./, umí vytvářet složky a ukládat do nich soubory, ovládá kopírování souborů a složek, ovládá kopírování souborů a složek, ovládá základní psaní textu v MS-Word, ovládá editace textu, umí vytvořit základní tabulku, formátování objektů, zná princip buňky v MS Excel, umí výpočty pomocí jednoduchých vzorců, dovede vytvořit jednoduchou tabulku včetně grafu, ovládá základní komunikační dovednosti /telefon, fax, Internet, E-mail, S-kype, ICQ apod.. je schopen vyhledat informace na internetu a použít je, umí pracovat s elektronickou poštou, umí pracovat s pokladnou a pokladním systémem, zná skladové hospodářství v programu MONEY S3, zná export, import dat, umí pracovat ve skladu, zvládá odběr a příjemku zboží, materiálu na základě průvodních dokladů, ovládá ukládání, skladování a ošetřování zboží a materiálu ve skladu, orientuje se v odbavování kusových a vozových zásilek, zvládá obsluhu manipulační techniky a technologických zařízení, ovládá práci s vysokozdvíhým vozíkem, zná základní technické parametry vysokozdvíhového vozíku,

má přehled o provádění hygienicko-sanitační činnosti ve skladovacích prostorech a dodržování hygienických předpisů při manipulaci se zbožím a materiálem, zná zásady BOZP, PO.

1.2 Možnosti pracovního uplatnění absolventa

Skladník – v maloobchodě i velkoobchodě

Referent logistického střediska

Obsluha vysokozdvížného vozíku

Pokladník

2. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

2.1 Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Vzdělávací program Skladový manipulát je složen z 11 modulů. Je určen všem zájemcům a uchazečům o zaměstnání, kteří si chtějí dalším vzděláváním v oblasti práce s výpočetní technikou ve skladu a dílčí kvalifikací - Manipulace se zbožím a materiálem (kód 66-005-H), zvýšit kvalifikaci a tím zlepšit šanci na trhu práce.

Vzdělávací program je zaměřen na předávání vědomostí, dovedností a návyků absolventům ve výše uvedených činnostech a jejich využití v praxi. Vzdělávací program je určen pro pracovní činnosti, při kterých je vyžadována základní znalost práce s osobním počítačem, práce s daty a dalšího využití počítače ve skladovém hospodářství. Dále je určen pro zájemce o dílčí kvalifikaci – Manipulace se zbožím a materiálem (kód 66-005-H). Zde si osvojí obecné i odborné dovednosti.

2.2 Charakteristika obsahu vzdělávacího programu

1. MODUL : Základy Windows – WIN

Cílem modulu je seznámit absolventa se základní architekturou výpočetního systému, s prací se základní sestavou počítače a komponentami k němu, s prací se složkami a soubory.

2. MODUL: Základy MS-Word – MSW

Cílem modulu je naučit absolventa základům psaní textu, editace textu, tvorbu tabulek, ukládání obrázků.

3. MODUL: Základy MS-Excel – MSE

Cílem modulu je naučit absolventa vytvářet rozsáhlé a přehledné tabulky, třídit je podle zadaných klíčů, definovat vzorce a funkce, v návaznosti na tabulky vytvářet grafy.

4. MODUL: Komunikační dovednosti - KMD

Cílem modulu je ovládnutí komunikačních dovedností s využitím techniky: telefon, fax, internet, elektronická pošta, komunikační program S-kype, ICQ apod.

5. MODUL: Práce na pokladně – PNP

Cílem modulu jsou teoretické a praktické znalosti v práci na pokladně.

6. MODUL: Pokladní systémy - POS

Cílem modulu je práce v pokladním systému SW EURO, který slouží k rychlému, přesnému a pohodlnému naprogramování registrační pokladny.

7. MODUL: Odběr a přejímka zboží, materiálu na základě průvodních dokladů - OPZ

Cílem modulu je získání znalostí v odběru a přejímce zboží dle sortimentu a kontroly kvality zboží či materiálu.

8. MODUL: Ukládání, skladování zboží a ošetřování zboží a materiálu ve skladu - USS

Má za cíl seznámit účastníka s ukládáním, skladováním a ošetřováním zboží a materiálu ve skladu, s kontrolou záruční doby a předepsanou dobou skladování, dále s přípravou zboží na výdej a expedici.

9. MODUL: Odbavování kusových a vozových zásilek - ODZ

Modul se zaměřuje na odbavování kusových a vozových zásilek, na dohlížení při nakládce a vykládce zboží. Dále na znalosti o komplexní předávce a přejímce dopravních prostředků a manipulačních jednotek.

10. MODUL: Obsluha manipulační techniky a technologických zařízení - OMT

Modul má za cíl seznámit účastníka s dodržováním bezpečnostních zásad při obsluze manipulační techniky. Seznámit s vhodnou manipulační technikou a technologickým zařízením pro konkrétní činnost.

11. MODUL: Provádění hygienicko-sanitační činnosti ve skladovacích prostorech a dodržování hygienických předpisů při manipulaci se zbožím a materiálem a BOZP – HSC.

Cílem modulu je dodržování hygieny osobní i hygieny práce v průběhu pracovních činností.

2.3 Organizace výuky

Teorie: bude probíhat v odborných učebnách, odborných učebnách PC a Logistickém centru.

Praxe : bude prováděna ve vytypovaných firmách u sociálních partnerů.

Jednotlivé moduly budou zakončeny testem a praktickou zkouškou.

Organizace vzdělávacího programu:

- délka programu 2 měsíce

- 3x týdně po 4 hodinách v odpoledních hodinách od 14,25 – 17,40 hod.

Klient může studovat moduly vázané nebo samostatné.

Samostatné moduly:

KMD, OMT, HSC

Vázané moduly:

WIN+MSW+MSE, PNP+POS, OPZ+USS+ODZ

2.4 Metodické postupy

Při výuce bude používáno přednášek, názorných ukázek, interaktivní tabule, praktického cvičení a odborné praxe u sociálních partnerů.

2.5 Vstupní předpoklady

Program je připraven tak, že umožňuje účast zájemců z různých oborů, kteří ve sféře skladů, logistiky a obchodu hledají uplatnění nebo již pracují bez potřebné kvalifikace, popřípadě chtějí v této oblasti podnikat. Program mohou absolvovat zájemci i se základním vzděláním. Nejsou požadovány specifické vstupní vědomosti a zkušenosti z obchodní a skladové práce. Podmínkou zařazení všech uchazečů do kurzu je odpovídající zdravotní stav.

2.6 Způsob zjištění zpětné vazby

Každý modul bude ukončen praktickou zkouškou, celkový program bude ukončen závěrečnou zkouškou. Uchazeč vyplní dotazník pro zjištění zpětné vazby absolventů.

Zkouška – dílčí kvalifikace: Zájemce o dílčí kvalifikaci musí podat přihlášku ke zkoušce ověřující dosažení dílčí kvalifikace (podávaná podle § 17 odst. 3 zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání). Provede se záznam o průběhu zkoušky a vyhotoví se závěrečný protokol o zkoušce. Klient obdrží osvědčení o získání dílčí kvalifikace.

3. UČEBNÍ PLÁN

SŠ obchodu a služeb Vsetín		Horní náměstí 50, 755 01 Vsetín			
Skladový manipulant					
POVINNÉ MODULY					
Název modulu	Kód modulu	Hodinová dotace			Ukončení modulu
		Teorie	Pr.cvič.	Praxe	
Základy Windows	WIN	2	6		Praktická zkouška
Základy MS-Word	MSW	2	6		Praktická zkouška
Základy MS-Excel	MSE	2	8		Praktická zkouška
Komunikační dovednosti	KMD	2	6		Praktický zkouška
Práce na pokladně	PNP	2	6		Praktická zkouška
Pokladní systémy	POS	2	6		Praktická zkouška
Odběr a převímka zboží	OPZ	2	4	4	Praktická zkouška
Ukládání, skladování zboží ve skladu	USS	2	3	3	Praktická zkouška
Odbavování zásilek	ODZ	2	4	4	Praktická zkouška
Obsluha manip. techniky	OMT	2	4	6	Praktická zkouška
Hygienicko-sanitační činnost a BOZP	HSC	2	8		Praktická zkouška
CELKEM		22	61	17	

Optimální trajektorie

WIN+MSW+MSE, KMD, PNP+POS, OPZ+USS+ODZ, OMT, HSC

4. MODULY VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název modulu:	Základy Windows	Kód modulu:	WIN
Nominální délka:	8	Počet kreditů*:	
Typ modulu:	povinný	Platnost od:	1.9.2009
Vstupní předpoklady:	Ukončení základní školní docházky		

Stručná anotace vymežující cíle : Cílem modulu je seznámit frekventanta se základní architekturou výpočetního systému, s prací se základní sestavou počítače a komponentami k němu, s prací se složkami a soubory.

Předpokládané výsledky výuky:

Uchazeč: Rozumí vrstvené architektuře výpočetního systému, dovede ovládat základní sestavu počítače, zná práci s komponentami k počítači (myši, tiskárny, scannery), ovládá kopírování souborů a složek.

Obsah modulu: Vrstvená architektura výpočetního systému, základní sestava počítače, práce v průzkumníku, složky a soubory, přesun a kopírování souborů a složek, odstranění souborů a složek, koš, hledání souborů a složek.

Doporučené postupy výuky:

Úvod – krátká přednáška doplněná prací s interaktivní tabulí. Jednotlivé práce na počítači lektor názorně předvádí a frekventanti každý na své sestavě procvičují. Závěr – frekventanti zpracují závěrečnou práci, která obsahuje základní témata modulu.

Způsob ukončení modulu: Praktická zkouška

Hodnocení výsledků výuky: Pochopení vrstvené architektury výpočetního systému, předvedení na PC, ovládání základní sestavy počítače, předvedení na PC, práce s komponentami k počítači (myši, tiskárny, scannery) – praktické předvedení na PC, práce se složkami (vytváření) a soubory (ukládání, mazání), kopírování souborů a složek.

Doporučená literatura: Pavel Navrátil – Příklady a cvičení z informatiky a výpočetní techniky

Název modulu:	Základy MS-WORD	Kód modulu:	MSW
Nominální délka:	8	Počet kreditů*:	
Typ modulu:	povinný	Platnost od:	1.9.2009
Vstupní předpoklady:	Ukončení základní školní docházky		

Stručná anotace vymezující cíle: Cílem modulu je naučit klienta základům psaní textu, editace textu, tvorbu tabulek, ukládání obrázků.

Předpokládané výsledky výuky:

Uchazeč: Zná popis a základní ovládání programu MS WORD, umí základní práci s dokumentem, dovede kopírování a přesun textu, zná formátovat dokument, zvládá tisk, vkládání záhlaví – pat, umí opravit chyby.

Obsah modulu: Popis a základní ovládání MS WORD (obrazovka, menu), základy práce s dokumentem (psaní, mazání, odstavce, vkládání symbolů, obrázků), kopírování a přesun textu (pomocí myši), formátování dokumentu (text, odstavec, tabulátory), tisk (formát stránky, náhled, nastavení tisku), vkládání záhlaví – paty (číslování stránek), úpravy chyb (automatický text, automatické opravy, pravopis, slovníky).

Doporučené postupy výuky: Slovně, s použitím interaktivní tabule. Praktické předvedení včetně slovního vysvětlení zvoleného postupu. Ověření znalostí a dovedností praktickou zkouškou.

Způsob ukončení modulu: Praktická zkouška

Hodnocení výsledků výuky: Pořizování textu v dokumentu, ukládání obrázků, pohyb v dokumentu, úprava písma, úprava odstavce, tabulátory, kopírování formátu, ohraničení a stínování, pořízení a základní úprava tabulky, práce s náhledem, záhlaví a zápatí dokumentu, tisk dokumentu, práce s okny.

Doporučená literatura: Pavel Navrátil – Příklady a cvičení z informatiky a výpočetní techniky

Název modulu:	Základy MS- Excel	Kód modulu:	MSE
Nominální délka:	10	Počet kreditů*:	
Typ modulu:	povinný	Platnost od:	1.9.2009
Vstupní předpoklady:	Ukončení základní školní docházky		

Cílem modulu je naučit vytvářet rozsáhlé a přehledné tabulky, třídít je podle zadaných klíčů, definovat vzorce a funkce, v návaznosti na tabulky vytvářet grafy.

Předpokládané výsledky výuky:

Uchazeč: Zná a rozumí úvodní obrazovce programu Excel, uspořádání oken, dovede pracovat s buňkami, ovládá tvorbu vzorce, zná práci s listy, rozumí vytváření a práci s grafy, ovládá jejich úpravu, umí propojení programu Excel s jinými programy, zná princip tisku.

Obsah modulu: Princip buňky v programu Excel, výpočty jednoduchých vzorců, vytvoření jednoduché tabulky včetně grafu.

Doporučené postupy výuky: Slovně, s použitím interaktivní tabule. Praktické předvedení včetně slovního vysvětlení zvoleného postupu. Ověření znalostí a dovedností praktickou zkouškou.

Způsob ukončení modulu: Praktická zkouška

Hodnocení výsledků výuky: Znalost pracovního prostředí programu Excel, zná základní operace s buňkami, dovede vytvořit vzorce, umí vytvářet grafy a jejich úpravy, zná práci s listy, umí propojení programu Excel s jinými programy, zná princip tisku.

Doporučená literatura: Pavel Navrátil - S počítačem nejen k maturitě – 1. díl, Computer Press – Excel na první pokus, Tabulky v programu Excel

Název modulu:	Komunikační dovednosti	Kód modulu:	KMD
Nominální délka:	8	Počet kreditů*:	
Typ modulu:	povinný	Platnost od:	1.9.2009
Vstupní předpoklady:	Ukončení základní školní docházky		

Cílem modulu je seznámení s různými komunikačními prostředky /telefon, fax, komunikační programy S-kype, ICQ, internet – elektronická pošta/ a jejich využití v praxi.

Předpokládané výsledky výuky:

Uchazeč: Ovládá základní komunikační dovednosti, orientuje se v normě ČSN 016910, zvládá pravidla písemného i verbálního projevu v obchodování, je schopen vyhledat informace na internetu a použít je, zná princip elektronické pošty, umí využít kancelářskou techniku – fax, mobilní telefon, S-kype.

Obsah modulu: Základní komunikační dovednosti /telefon, fax, Internet, E-mail, S-kype, ICQ apod./, norma ČSN 016910, zásady společenského chování.

Doporučené postupy výuky: Teoretický výklad, praktické procvičování /PC, kancelářská technika/.

Způsob ukončení modulu: Praktická zkouška

Hodnocení výsledků výuky: Znalost stylizace dopisů, rozumí elektronickému obchodu, umí manipulovat s písemnostmi, umí využít kancelářskou techniku – fax, mobilní telefon, S-kype, zná základní pravidla při komunikaci .

Doporučená literatura: Fortuna – Písemná a elektronická komunikace – 2. díl, ČSN 01 6910, Fortuna – Písemnosti v našem životě.

Název modulu:	Práce na pokladně	Kód modulu:	PNP
Nominální délka:	8	Počet kreditů*:	
Typ modulu:	povinný	Platnost od:	1.9.2008
Vstupní předpoklady:	Ukončení základní školní docházky		

Stručná anotace vymezující cíle :

Cílem modulu jsou teoretické a praktické znalosti v práci na pokladně.

Předpokládané výsledky výuky:

Uchazeč : Umí zahájit práci na pokladně, umí řešit běžné činnosti spojené s obsluhou zákazníka na pokladně, dovede numerické, registrační operace na pokladně, dovede manipulovat s platební či kreditní kartou, umí ukončit činnost na pokladně.

Obsah modulu: Popis pokladny, popis klávesnice pokladny /funkční, numerická, zbožová/, popis a práce v registračním režimu pokladny, popis a práce v programovacím režimu pokladny, popis a práce v uzávěrkových režimech X, Z, práce v dalších režimech na pokladně – T, L, externí zařízení pokladny.

Doporučené postupy výuky: Teoretický výklad spojený bezprostředně s praktickou ukázkou a cvičením přímo na pokladním zařízení. Teoretický výklad zpracovaný formou prezentace s využitím interaktivní tabule.

Způsob ukončení modulu: Praktická zkouška

Hodnocení výsledků výuky: Umí pokladnu popsat, ovládá práci na klávesnicích, umí pracovat s funkčními tlačítky, ovládá programovací režim pokladny, umí pracovat v ostatních režimech pokladny, umí uzavřít kontrolní pokladnu, zná externí zařízení pokladny, které se dá k pokladně připojit.

Doporučená literatura: Registrační pokladna EURO 2000 TE Alpha – uživatelská příručka

Název modulu:	Pokladní systémy	Kód modulu:	POS
Nominální délka:	8	Počet kreditů*:	
Typ modulu:	povinný	Platnost od:	1.9.2008
Vstupní předpoklady:	Ukončení základní školní docházky		

Stručná anotace vymezující cíle :

Cílem modulu je práce v pokladním systému SW EURO, který slouží k rychlému, přesnému a pohodlnému naprogramování registrační pokladny.

Předpokládané výsledky výuky:

Uchazeč : Rozumí programu SW EURO, dovede ovládat základní nastavení programu, dovede pokladnu jednoduše a rychle naprogramovat, dovede zpracovat uzávěrky, umí zpracovat grafické logo na účtenku.

Obsah modulu: Popis programu SW EURO, přenosy zboží do pokladny, uzávěrky, přehledy konfigurace – nastavení pokladny, logo, grafické logo, systémové příznaky, nástroje.

Doporučené postupy výuky: Jednotlivé práce a postupy lektor předvádí v programu SW EURO na interaktivní tabuli, frekventanti postupy současně provádějí s lektorem.

Způsob ukončení modulu: Praktická zkouška

Hodnocení výsledků výuky: Pochopení programu SW EURO, ovládnutí základního nastavení programu a komunikace, ovládnutí rychlého a jednoduchého naprogramování pokladny, zpracování a tisk uzávěrek, zpracování grafického loga a export dat do pokladny.

Doporučená literatura : Uživatelská příručka SW EURO

Název modulu:	Odběr a převímka zboží a materiálu	Kód modulu:	OPZ
Nominální délka:	10	Počet kreditů*:	
Typ modulu:	povinný	Platnost od:	1.9.2009
Vstupní předpoklady:	Ukončení základní školní docházky		

Stručná anotace vymezující cíle:

Cílem modulu je práce při odběru zboží a převímce zboží / odběr zboží, převímka zboží, reklamace zboží/. Kontrola kvality a množství zboží a materiálu na základě průvodních dokladů.

Předpokládané výsledky výuky:

Uchazeč: Umí charakterizovat odběr a místo odběru, zná práci s doklady při odběru a převímce, zvládá zásady postupů při reklamaci.

Obsah modulu: Charakteristika a místo odběru, doklady při odběru, charakteristika převímky, doklady při převímce, postup při reklamaci, zásady reklamace, kontrola kvality a množství zboží.

Doporučené postupy výuky: Praktické předvedení včetně slovního vysvětlení zvoleného postupu. Procvičování dovedností a znalostí na samostatných pracovištích pod vedením lektora.

Způsob ukončení modulu: Praktická zkouška

Hodnocení výsledků výuky: Znalost zásad při odběru a převímce zboží, ovládnutí postupů při reklamaci, orientace v průvodních dokladech.

Doporučená literatura: Učební dokumenty, prodavač, Vydalo Ministerstvo hospodářství 1994, č.j. 170013/94-74, Hodnotící standardy DK1

Název modulu:	Ukládání, skladování zboží ve skladu	Kód modulu:	USS
Nominální délka:	8	Počet kreditů*:	
Typ modulu:	povinný	Platnost od:	1.9.2009
Vstupní předpoklady:	Ukončení základní školní docházky		

Stručná anotace vymezující cíle:

Cílem modulu je získat znalosti a dovednosti při skladování a ošetřování zboží ve skladu.

Předpokládané výsledky výuky:

Uchazeč: Umí přijímat, skladovat a ošetřovat zboží dle sortimentu, zvládá kontrolu záruční doby skladování, orientuje se v dodržování předepsané doby skladování, dovede připravit zboží k výdeji na základě evidovaného požadavku, umí připravit zboží k expedici.

Obsah modulu: Přijímání a skladování a ošetřování zboží dle sortimentu, kontrola záruční doby skladovaného zboží, dodržování předepsané doby skladování, příprava zboží k výdeji na základě evidovaného požadavku, příprava zboží k expedici.

Doporučené postupy výuky: Praktické předvedení včetně slovního vysvětlení zvoleného postupu. Procvičování dovedností a znalostí na samostatných pracovištích pod vedením lektora.

Způsob ukončení modulu: Praktická zkouška

Hodnocení výsledků výuky: Znalost přijímání, skladování a ošetřování zboží, zvládnutí kontroly záruční doby skladovaného zboží, dovednost při přípravě zboží k výdeji na základě evidovaného požadavku, zvládnutí přípravy zboží k expedici.

Doporučená literatura: Učební dokumenty, prodavač, Vydalo Ministerstvo hospodářství 1994, č.j. 170013/94-74, Hodnotící standard DK1

Název modulu:	Odbavování kusových a vozových zásilek	Kód modulu:	ODZ
Nominální délka:	10	Počet kreditů*:	
Typ modulu:	povinný	Platnost od:	1.9.2009
Vstupní předpoklady:	Ukončení základní školní docházky		

Stručná anotace vymezující cíle: Cílem modulu je získání znalostí a dovedností při odbavování kusových a vozových zásilek.

Předpokládané výsledky výuky:

Uchazeč: Zvládá dohled při nakládce a vykládce zboží, umí zajistit komplexní předávky a přejímky dopravních prostředků a manipulačních jednotek.

Obsah modulu: Dohlížení při nakládce a vykládce zboží, zajištění komplexní předávky a přejímky dopravních prostředků a manipulačních jednotek.

Doporučené postupy výuky: Praktické předvedení včetně slovního vysvětlení zvoleného postupu. Procvičování dovedností a znalostí na samostatných pracovištích pod vedením lektora.

Způsob ukončení modulu: Praktická zkouška

Hodnocení výsledků výuky: Dohled při nakládce a vykládce zboží, zajištění komplexní předávky a přejímky dopravních prostředků a manipulačních jednotek.

Doporučená literatura: Učební dokumenty, prodavač, Vydalo Ministerstvo hospodářství 1994, č.j. 170013/94-74, Hodnotící standard DK1

Název modulu:	Obsluha manipulační techniky	Kód modulu:	OMT
Nominální délka:	12	Počet kreditů*:	
Typ modulu:	povinný	Platnost od:	1.9.2009
Vstupní předpoklady:	Ukončení základní školní docházky		

Stručná anotace vymezující cíle: Cílem modulu je příprava manipulačního a technologického zařízení k provozu, používání těchto zařízení pro konkrétní činnosti při manipulaci se zbožím, běžná údržba a kontrola těchto zařízení.

Předpokládané výsledky výuky: Uchazeč: Ovládá přípravu manipulačního a technologického zařízení k provozu, zná zařízení pro konkrétní činnosti, zná bezpečnostní předpisy při práci s man. a tech. zařízeními, zvládá zabezpečení manipulačního a technologického zařízení po ukončení činnosti, rozumí údržbě manipulačních prostředků a ostatního skladového zařízení, kontroluje termíny revizí.

Obsah modulu: Příprava manipulačního technologického zařízení k provozu /nízkozdvížné vysokozdvížné vozíky/, používání manipulačního a technologického zařízení pro konkrétní činnosti, znalost bezpečnostních předpisů při práci s manipulačními a technologickými zařízeními, údržba manipulačních prostředků, revize manipulační techniky.

Doporučené postupy výuky: Praktické předvedení včetně slovního vysvětlení zvoleného postupu. Procvičování dovedností a znalostí na samostatných pracovištích pod vedením lektora.

Způsob ukončení modulu: Praktická zkouška

Hodnocení výsledků výuky: Příprava manipulačního technologického zařízení k provozu /nízkozdvížné vysokozdvížné vozíky/, bezpečnostní zásady při práci s manipulačním a technologickým zařízením, používání manipulačního a technologického zařízení pro konkrétní činnosti, znalost bezpečnostních předpisů při práci s manipulační technikou, zabezpečení manipulačního a technologického zařízení po ukončení provozu, údržba a revize man. tech.

Doporučená literatura: www.linde-mh.cz - Catalog

Název modulu:	Hygienicko-sanitační činnost a BOZP	Kód modulu:	HSC
Nominální délka:	10	Počet kreditů*:	
Typ modulu:	povinný	Platnost od:	1.9.2009
Vstupní předpoklady:	Ukončení základní školní docházky		

Stručná anotace vymežující cíle: Cílem modulu je naučit klienta dodržovat hygienu osobní i hygienu práce v průběhu pracovní činnosti, dodržovat sanitační řád a používat vhodný pracovní oděv a ochranné pomůcky.

Předpokládané výsledky výuky:

Uchazeč: Zná dodržování osobní hygieny v průběhu pracovní činnosti, orientuje se v dodržování hygieny práce v průběhu pracovních činností, zvládá dodržování sanitačního řádu, dovede používat vhodný pracovní oděv a ochranné pomůcky.

Obsah modulu: Dodržování osobní hygieny v průběhu pracovní činnosti, dodržování hygieny práce v průběhu pracovní činnosti, dodržování sanitačního řádu během provozu i po jeho ukončení, používání pracovních oděvů, používání ochranných pomůcek.

Doporučené postupy výuky: Praktické předvedení a slovní zdůvodnění.

Způsob ukončení modulu: Praktická zkouška

Hodnocení výsledků výuky: Dodržování osobní hygieny v průběhu pracovních činností, znalost hygieny práce v průběhu pracovních činností, dodržování sanitačního řádu, používání vhodného pracovního oděvu a ochranných pomůcek.

Doporučená literatura: Učební dokumenty, prodavač, Vydalo Ministerstvo hospodářství 1994, č.j. 170013/94-74, Hodnotící standard

Příloha č. 1

Sociální partneři

Název sociálního partnera	Kontakt (adresa, tel., email)	Jméno hodnotitele
Úřad práce Vsetín		
Jednota Vsetín		
Hypernova		
EFIOS		

Příloha č. 2

Dotazník pro zjištění zpětné vazby

I. Hodnocení vzdělávacího programu absolventy

Datum:

Místo konání:

Chceme Vás požádat o hodnocení vzdělávacího programu – Skladový manipulant

Stupnice: 1 výborné 2 dobré 3 špatné

Uvítáme, pokud k bodovému hodnocení uvedete i svůj komentář. Děkujeme.

1. Jak hodnotíte přínos vzdělávacího programu	1	2	3
/komentář/			

2. Způsob organizace vzdělávacího kurzu	1	2	3
/komentář/			

3. Odborná úroveň vzdělávacího kurzu	1	2	3
			

4. Co podle Vás chybělo v obsahové náplni vzdělávacího kurzu

/odpověď/

5. Jiné návrhy a doporučení

/odpověď/

II. Hodnocení ověřování dílčí kvalifikace

Datum:

Místo konání:

Chceme Vás požádat o hodnocení výuky k získání DK1 – Manipulace se zbožím a materiálem (kód 66-005-H).

Stupnice: 1 výborné 2 dobré 3 špatné

Uvítáme, pokud k bodovému hodnocení uvedete i svůj komentář. Děkujeme.

1. Jak hodnotíte náplň dílčí kvalifikace	1	2	3
/komentář/	☀	☺	☹
2. Způsob organizace získání dílčí kvalifikace	1	2	3
/komentář/	☀	☺	☹
3. Odborná úroveň dílčí kvalifikace	1	2	3
/komentář/	☀	☺	☹
4. Hodnocení zkoušky dílčí kvalifikace	1	2	3
/komentář/	☀	☺	☹
4. Co podle Vás chybělo v kvalifikačním standardu			
/odpověď/			
5. Jiné návrhy a doporučení			
/odpověď/			

ZÁVĚR

Cílem mé práce bylo vytvoření vzdělávacího programu dalšího vzdělávání a získání maxima vědomostí a zkušeností při práci na projektech v oblasti neformálního vzdělávání a při získávání autorizací pro dílčí kvalifikace.

Ve své práci jsem vymezila pojem celoživotního učení a zabývala se vývojem jeho koncepce. Pro celoživotní učení má velký význam vytvoření Národní soustavy kvalifikací. Při práci na vytváření vzdělávacích programů je možno využívat priorit operačních programů a jejich vazeb – provázaností na Strategii celoživotního učení.

Pracovala jsem s výzkumnou jednotkou zájemců a uchazečů o zaměstnání, kteří si chtěli dalším vzděláváním zvýšit kvalifikaci a tím zlepšit šanci na trhu práce. Výsledkem práce s touto skupinou, sociálními partnery a s vedením školy je vytvořený vzdělávací program s názvem Skladový manipulát, který je složen z 11 modulů. Součástí vzdělávacího programu jsou moduly, jejichž absolvování umožňuje zájemcům získat dílčí kvalifikaci – Manipulace se zbožím a materiálem (kód 66-005-H).

Při kvalitativním výzkumu jsem používala řízeného rozhovoru s malými skupinami vybraných osob i individuálních hloubkových rozhovorů na stanovené téma. Dalším výsledkem mých cílených rozhovorů s učiteli, se sociálními partnery a s uchazeči o zaměstnání, je poznání smyslu získávání dílčích kvalifikací, jejichž význam a důležitost poroste, pokud budou akceptovány zaměstnavateli a hospodářskými komorami. Využitelnost dílčích kvalifikací se zvýší s činností a prací koordinačních center a s celkovou informovaností veřejnosti.

Na základě analýzy možností školy jsem zjistila, že škola je připravena z nabídky Národní soustavy kvalifikací zrealizovat dílčí kvalifikaci - Manipulace se zbožím a materiálem (kód 66-005-H). V příštím období škola požádá o autorizaci u příslušného ministerstva a já se stanu autorizovaným zástupcem. V dalším období připravím odborné články do regionálního tisku a budu informovat veřejnost o této možnosti. Zároveň povedu ve škole odborné semináře, kde budu informovat pedagogické pracovníky o problematice získávání dílčích kvalifikací a „cestě“ k udělení autorizace. Tým, který ve škole vytvořím, vstoupí zároveň do jednání se sociálními partnery pro konkrétní výběr uchazečů pro získání dílčích kvalifikací. Tyto dílčí kvalifikace budou vybírány k autorizaci tak, aby jejich složením vznikla v budoucnu možnost vytvoření úplné kvalifikace.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

KOLEKTIV AUTORŮ. *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*, studijní text. Praha: Naviga 4, s.r.o., květen, 2007.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Strategie celoživotního učení ČR*. Praha: TAURIS, 2008. ISBN 978-80-254-2218-2.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Rozvoj národní soustavy kvalifikací*, studijní text. Praha: NÚOV, prosinec 2005.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Rozvoj národní soustavy kvalifikací*, studijní text. Praha: NÚOV, září 2006.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Úloha národních systémů kvalifikací v prosazování celoživotního učení*, výtah z mezinárodní syntetické zprávy OECD. Praha: NÚOV, 2005.

MAREŠ, P. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002. ISBN 80-86429-08-3.

MARINKOVÁ, H. BYDŽOVSKÁ, J. *Metodika tvorby vzdělávacího programu dalšího vzdělávání*, studijní text. Praha: NÚOV, 2004.

PRÁŠILOVÁ, M. *Tvorba vzdělávacího programu*. Praha: Triton, 2006. ISBN 80-7254-712-7.

Internetové zdroje

Zpravodajský server hospodářských novin. iHNed. cz. [on line]. 2005 [cit. 10.4.2009]. Dostupné z World Wide Web: http://domaci.ihned.cz/c4-10014080-22474335-d00000_d-reakvifikace-podle-zakona-o-zamestnanosti

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Evropský sociální fond ČR. [on line]. 2008 [cit. 10.4.2009]. Dostupné z World Wide Web: <http://www.esfcr.cz/evropsky-socialni-fond-v-cr>

Kolektiv autorů. *Odborné vzdělávání v České republice*, přehledová zpráva [on line]. listopad 2004 [cit.12.3.2009]. Dostupné z World Wide Web: http://www.refernet.cz/dokumenty/to_cesky.pdf

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
ESF	Evropský sociální fond
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NSK	Národní soustava kvalifikací
NÚOV	Národní ústav odborného vzdělávání
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OP	Operační program
OP RLZ	Operační program Rozvoj lidských zdrojů
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
PaK	Partnerství a Kvalita
UNIV	Uznávání výsledků neformálního a informálního vzdělávání
ÚP	Úřad práce
VIP-Kariéra	Vzdělávání, Informace, Poradenství

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Podmínky k získání úplné kvalifikace

Obrázek č. 2: Schéma vazeb Národní soustavy kvalifikací

Obrázek č. 3: Fondy Evropské unie v letech 2004-2013

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Hlavní cílová skupina ve vzdělávacím programu

Tabulka č. 2: Vedlejší cílová skupina ve vzdělávacím programu

Tabulka č. 3: Provázanost spolupráce školy se sociálními partnery

Tabulka č. 4: Témata jednotlivých školení

Tabulka č. 5: Modul Základy Windows

Tabulka č. 6: Modul Základy MS-Word

Tabulka č. 7: Modul Základy MS-Excel

Tabulka č. 8: Modul Komunikační dovednosti

Tabulka č. 9: Modul Práce na pokladně

Tabulka č. 10: Modul Pokladní systémy

Tabulka č. 11: Modul Odběr a přejímka zboží

Tabulka č. 12: Modul Ukládání, skladování zboží ve skladu

Tabulka č. 13: Modul Odbavování zásilek

Tabulka č. 14: Modul Obsluha manipulační techniky

Tabulka č. 15: Modul Hygienicko-sanitační činnost a BOZP, PO

SEZNAM PŘÍLOH

P I: Žádost školy odpovídajícímu ministerstvu o udělení autorizace

P II: Čestné prohlášení statutárního orgánu o autorizovaných zástupcích

P III: Čestné prohlášení autorizovaného zástupce

P IV: Kvalifikační standard DK 1 – Manipulace se zbožím a materiálem

P V: Hodnotící standard DK 1 – Manipulace se zbožím a materiálem

P VI: Přihláška ke zkoušce ověřující dosažení dílčí kvalifikace podle zákona

č. 179/2006 Sb.

P VII: Záznam o průběhu zkoušky podle zákona č. 179/2006 Sb.

P VIII: Protokol o zkoušce podle zákona č. 179/2006 Sb.

PŘÍLOHA I:

ŽÁDOST

o udělení autorizací

podle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání

právní osobě, která vykonává činnost školy a má na základě zápisu v rejstříku škol a školských zařízení oprávnění poskytovat vzdělávání a vydávat doklady o vzdělání v *oboru/oborech*¹⁾ vzdělání, ve *kterém/kterých*¹⁾ lze podle Národní soustavy kvalifikací získáním stupně vzdělání dosáhnout úplné kvalifikace, jejíž součástí *je/jsou*¹⁾ dílčí kvalifikace, *jejíž/jejichž*¹⁾ získání má být autorizovanou osobou ověřováno

<u>A. Údaje o žadateli</u>	
Obchodní firma nebo název	
Adresa sídla	
Právní forma	
Identifikační číslo	
Adresa pro doručování písemností (pokud se liší od adresy sídla)	
Kontaktní adresa	
Číslo telefonního spojení	
E-mailová adresa	

PŘÍLOHA II:

Příloha k žádosti o udělení autorizace škole

D/2/a; D/2/b; D/2/c; D/2/d; D/2/e -

Čestné prohlášení

Já, narozen/a v
.....

vykonávající funkci *statutárního orgánu /člena statutárního orgánu** žadatele (ob-
chodní firma nebo název)

.....

identifikační číslo, **čestně prohlašuji**, že tyto osoby:

Pořadové číslo	Jméno a příjmení, datum narození
1)	
2)	
3)	
4)	
5)	

uvedené v části B žádosti, které budou vykonávat činnost autorizovaného zástupce:

- jsou** v souladu s požadavky § 11 odst. 3 a § 10 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 179/2006 Sb. **plně způsobilé k právním úkonům a dosáhli věku minimálně 23 let**,
- jsou** v souladu s požadavky § 11 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 3, § 10 odst. 1 písm. c) a § 10 odst. 2 zákona č. 179/2006 Sb. **bezúhonné**,

^{*)} Nehodící se škrtněte.

3. **prokázaly** v souladu s § 11 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 3, § 10 odst. 1 písm. d) a § 10 odst. 3 zákona č. 179/2006 Sb. a hodnotícího standardu příslušné dílčí kvalifikace, **získání odborné způsobilosti odpovídající dané dílčí kvalifikaci**,
4. **prokázaly** v souladu s § 11 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 3, § 10 odst. 1 písm. e) a § 10 odst. 4 zákona č. 179/2006 Sb. a hodnotícího standardu příslušné dílčí kvalifikace, **získání nejméně 5 let praxe v povolání**, pro jehož výkon je potřebná odborná způsobilost, kterou bude žadatel ověřovat u jiných osob.

Jsem si vědom/a, že uvedení nepravdivých údajů může být důvodem odnětí autorizace.

V dne

PŘÍLOHA III:

Příloha k žádosti o udělení autorizace školy

D/2/f -

Čestné prohlášení

Já, narozen/a v
.....

na základě § 11 odst. 1 písm. c) a § 10 odst. 1 písm. f) zákona č. 179/2006 Sb. **č e s t n ě p r o h l a š u j i**, že jsem se seznámil/a s aktuálním vývojem v oblasti těchto *dílčí kvalifikace/dílčích kvalifikací^{*)}* a jim odpovídajících povolání dle hodnotícího standardu *dílčí kvalifikace/dílčích kvalifikací^{*)}*, pro které budu vykonávat činnost autorizovaného zástupce:

Pořadové číslo	Kód dílčí kvalifikace	Název dílčí kvalifikace
1)		
2)		

Jsem si vědom/a, že uvedení nepravdivých údajů může být důvodem odnětí autorizace.

V dne

^{*)} Nehodící se škrtněte

PŘÍLOHA IV:

Kvalifikační standard

Manipulace se zbožím a materiálem (kód: 66-005-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu

Skupina oborů: Obchod (kód: 66)

Povolání: Skladník

Doklady potvrzující Osvědčení o dílčí kvalifikaci

ÚK:

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Odběr a příjemka zboží, materiálu na základě průvodních dokladů	3
Ukládání, skladování a ošetřování zboží a materiálu ve skladu	2
Odbavování kusových a vozových zásilek	3
Obsluha manipulační techniky a technologických zařízení	3
Provádění hygienicko-sanitační činnosti ve skladovacích prostorech a dodržování hygienických předpisů při manipulaci se zbožím a materiálem	3

PŘÍLOHA V:

Hodnotící standard

Manipulace se zbožím a materiálem (kód: 66-005-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu

Skupina oborů: Obchod (kód: 66)

Povolání: Skladník

Doklady potvrzující ÚK: Osvědčení o dílčí kvalifikaci

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Odběr a převímka zboží, materiálu na základě průvodních dokladů	3
Ukládání, skladování a ošetřování zboží a materiálu ve skladu	2
Odbavování kusových a vozových zásilek	3
Obsluha manipulační techniky a technologických zařízení	3
Provádění hygienicko-sanitační činnosti ve skladovacích prostorech a dodržování hygienických předpisů při manipulaci se zbožím a materiálem	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 30.1.2009

PŘÍLOHA VI:

Autorizované osobě

PŘIHLÁŠKA

ke zkoušce ověřující dosažení dílčí kvalifikace
(podávaná podle § 17 odst. 3 zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání)

A. Vymezení předmětu přihlášky

Podle § 17 odst. 3 zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), tímto **žádám o ověření (zkouškou) dosažení této dílčí kvalifikace:**

Kód dílčí kvalifikace	Název dílčí kvalifikace

B. Termín konání zkoušky

Žádám, aby se zkouška konala

- ¹⁾ nejdříve za 21 dnů ode dne odeslání pozvánky ke zkoušce žadateli
 ¹⁾ v dřívějším termínu, nejdříve však: ²⁾ _____

¹⁾ U zvolené varianty doplňte do rámečku křížek.
²⁾ Specifikujte.

C. Osobní údaje o žadateli

Jméno, příp. jména	
Příjmení	
Případný akademický titul a vědecká hodnost	
Datum narození	
Místo narození	
Adresa místa trvalého pobytu (včetně poštovního směrovacího čísla)	
Adresa pro doručování písemností (pokud není shodná s adresou místa trvalého pobytu)	
E-mailová adresa	
Telefonní číslo/a	

D. Poznámky pro žadatele

Vyplněnou přihlášku žadatel o konání zkoušky zašle kterékoliv autorizované osobě, která je uvedena v Národní soustavě kvalifikací, s autorizací pro danou dílčí kvalifikaci.

Informace o schválených standardech a autorizovaných osobách je možno získat na webových stránkách na adrese www.narodnikvalifikace.cz.

E. Datum a podpis žadatele

Místo, datum vyplnění přihlášky a podpis žadatele

Přihláška ke zkoušce dle zákona č. 179/2006 Sb.,
o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání

PŘÍLOHA VII:

Záznam o průběhu zkoušky

podle zákona č. 179 / 2006 Sb.

Manipulace se zbožím a materiálem, 27.4.2009 19:15:54 Strana 1 z 7

Manipulace se zbožím a materiálem (kód: 66-005-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu

Skupina oborů: Obchod (kód: 66)

Povolání: Skladník

Doklady potvrzující ÚK: Osvědčení o dílčí kvalifikaci

Autorizovaná osoba organizující zkoušku

Jména zkoušejících autorizovaných osob

Jméno zkoušeného

Datum a čas zahájení zkoušky

PŘÍLOHA VIII:

Protokol o zkoušce

Manipulace se zbožím a materiálem, 27.4.2009 19:11:55 Strana 1 z 2

Manipulace se zbožím a materiálem (kód: 66-005-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu

Skupina oborů: Obchod (kód: 66)

Povolání: Skladník

Doklady potvrzující ÚK: Osvědčení o dílčí kvalifikaci

Autorizovaná osoba organizující zkoušku

Jména zkoušejících autorizovaných osob

Jméno zkoušeného

Datum a čas zahájení zkoušky

Datумы a časy (od-do), v nichž zkouška probíhala